

Bu sabahki haberler

Almanlar Harkof ve Doneçi çeviriyor

Leningradda 4,5 milyon asker ve halk ateş altında

Vişi, 26 (A.A.) — Of. — Sovyet Rus yadaki muharebe vaziyeti hakkında Havas. Ofi askeri münekkidi şunları yazmaktadır:

Büyük Kiyef muharebesinin sona ermekte olduğu anlaşılmaktadır. Çenberi yarmak için Rusların yapmış oldukları teşebbüsler püskürtülmüş, diğer Rus kuvvetleri imha edilmiştir. İki Alman kolu aynı zamanda Harkof ve bütün Doneç muntakasını çevirmek için manevrada bulunmaktadır.

Merkezi cephedeki Sovyet mukabli taarruzundan hiçbir malumat alınmamıştır.

Leningrad muharebesi şiddetle devam etmektedir. Burada bulunan 4 buçuk milyon asker ve halk fasilasız bir surette devam eden topçu ve hava bombardımanlarına uğramaktadırlar.

Burada katli muharebenin pek yakında en son haddine ve sonuna varacağı hissedilmektedir.

Moskova şiddetle bombardıman edilmiştir.

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova, 26 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği: Din cephesinde her komanda şiddetli muharebeler yapılmıştır. Sali gü. n. 139 Alman tayyaresi düşürülmüş, 26 Sovyet tayyaresi kaybedilmiştir.

Bu sabah Londra harb vaziyetini nasıl görüyor?

Kırım'da dört Alman fırkası hücumu geçti

Londra, 26 (A.A.) — Sovyet Rusya'daki harb şu safhayı arz etmektedir: Cephenin bütün kısımlarında Ruslar Almanların şiddetli hücumlarını püskürtmüşler veya aynı şiddetle mukabillik etmişlerdir.

Leningrad muharebesi pek hâd bir hal almıştır.

Almanlar zayıflıkla ehemmiyet vermedikleri bazı askerî hücumlarda kullanılmaktadırlar. Burada büyük mikyaslı hava muharebeleri de yapılmaktadır.

Almanların gerek karadan ve gerek havadan yapmakta oldukları bütün hücumlar Rus müdafilerinin kuvvetli maneviyelerini kırmağa muvaffak olamamaktadırlar.

Bir Macar tebliği çember içindeki Rus küt'alarının imhasını bildiriyor

Peşte, 26 (A.A.) Ofi — Bir Macar tebliğinde bildirildiğine nazaran: Ukraynada çember içine alınmış olan düşman kuvvetlerinin imhası her tarafta şiddetle işlemektedir. Temizleme ve tadad amelievlerine devam edilmektedir.

Çember haricinde bulunan muntakalarda müttelik kuvvetler mühim bir kaç mevki işgal etmişlerdir.

Ruslar parşütöçüler atmışlarsa da bunlar imha edilmişlerdir.

Amerika şimdiye kadar İngiltereye ne gönderdi?

Vaşington, 26 (A.A.) — Bildirildiğine göre 1940 senesi Eylülün birinci gününden 1941 senesi Eylülün birinci gününe kadar Birleşik Amerika tarafından İngiltereye verilmiş olan harb malzemesinin değeri bir milyar yüz milyon İngiliz lirası kıymetindedir.

Birleşik Amerika harb istihsalatının yüzde ellisini İngiltereye tahsis etmekte ayrıca bildirilmektedir.

Sovyet askerleri lağınları patlatırken

Alman tebliği

"Düşmanın huruc teşebbüsü neticesiz kaldı,"

Ölenler arasında bir Rus generalinin cesedi bulundu
Macarlara göre vaziyet

Berlin 26 (A.A.) — Alman ordularının başkumandanlığının tebliği: Kiyef'in şarkında hâlâ çember içinde bulunan düşman kuvvetleri bağımlıdır. Kiyef'in şarkında hâlâ çember içinde bulunan düşman kuvvetleri bağımlıdır. Kiyef'in şarkında hâlâ çember içinde bulunan düşman kuvvetleri bağımlıdır.

Askerî vaziyet

Cephelere toplu ve kısa bir bakış

Kızıldorunun bugünkü mevkiilerde bu kadar ısrarla muharebe etmesinin yanlış olduğunu tekrarlarken en müşkül ve buhranlı bir vaziyette kendisini hasmına teslim etmiş bir insan hakkında duyulan takdir hislerinin tesiri altında kaldığımızı da itiraf ederiz

Yazan: Emekli general K. D.

Dünkü haberlere göre: 1 — Leningradda şiddetli muharebe devam etmektedir. Bazı Alman küt'alarının şehrin kenar mahallelerine girdikten sonra Sovyet küt'alarının mukabli taarruzları püskürtüldükleri, fakat diğer bir muntakadaki Alman küt'alarının yeniden dağılıp bazı mahallelere dahil oldukları ve bu suretle Leningradın bu kenar mahallelerinde hakiki sokak muharebeleri cereyan etmekte bulunduğu teyid edilmektedir. Sovyetlerin Baltık fioları aldığı Alman tayyarelerinin ve diğer vamlı hücumlarına karşı Leningrad müdafilerinin desiselerine şiddetli bir şekilde mukabillik etmekte oldukları görülmektedir. Öyle denebilir ki, bu muharebeyle bir facia haline inkılab eyilyece.

Bir İsviçre gazetesine göre

Rus harbinin kat'i neticesi kış gelmeden alınacak...

Leningrad susuz ve elektriksiz kaldı

Kırım'da harekât
Maiskiye göre Almanlar 3 milyon kişi kaybettiler

Bern 26 (A.A.) — Basler National Zeitungun Berlin muhabiri, askeri Alman kaynaklarından aldığı malûmata istinaden Ukrayna harbinin sona ermek üzere olduğunu yazıyor ve şunu ilâve ediyor: Sovyetlerin ümitsiz gayretlerine (Devamı 5 inci sayfada)

Amerikan deniz devriyeleri

Atlantikte yeni bir hâdise bekleniyor

Âyan Meclisine bitaraflik kanununun ilgası için takrir verildi

"Hürriyet uğrunda mücadele,"

Vaşington, 26 (A.A.) — Salâhiyetli mahfeller yakında Amerikan deniz devriyelerinin cenubi Atlantik'e ve İngiltereye kadar uzamasına intizar ediliyorlar. Bunun için Vaşingtonda her an Atlantikte yeni bir hâdise haberi beklenmektedir.

Bitaraflik kanununun ilgası için Vaşington 26 (A.A.) — Âyandan Mekellar, âyan meclisine bitaraflik kanununun ilgasını itizam eden bir takrir tevdi eylemiştir.

Vaşington 26 (A.A.) — Âyan meclisinde bitaraflik kanununun Birleşik Amerikanın hürriyet siyasetine tam bir tezad halinde bulunduğunu söyleyen Âyandan Mekellar, n. v. zu. bahs kanunun tamamen ilgası icab ettiğini beyan ettiğini beyan etmiştir.

(Devamı 5 inci sayfada)

İngiliz deniz kafilesine taarruz

Alman hususî tebliği "Afrikanın garbinde 11 vapur batırıldı,"

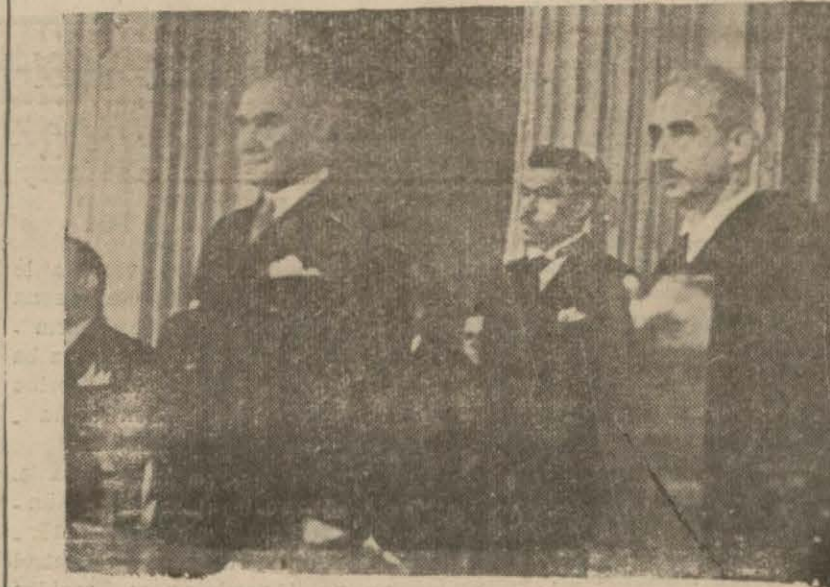
İngilizler de Alman deniz kafilerine taarruz ettiler

Berlin 26 (A.A.) — Alman ordularının başkumandanlığının hususî tebliği: Denizaltılarımız, Afrikanın garbinde, İngiltereye girmekte olan 12 vapurdan mürettebat bir gemi kafilesine hücum etmiş ve destroyerlerin kuvvetli himayesine rağmen bu gemi kafilesini imha etmişlerdir. Yalnız bir ufak vapur kaçabilmiştir. Cem'an 73 bin tonlîto hacminde 11 vapur batırılmıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Dil Bayramı

İlk Dil Kurultayı 9 yıl önce bugün toplanmıştı

Bu millî dava etrafında bugün bütün yurdda toplantılar yapılacak

Ebedî ve Millî Şefler ilk Dil Kurultayında

İlk Dil Kurultayının toplandığı günün 9 uncu yıldönümünde bulunuyoruz. 9 yıl evvel bugün, Ebedî Şef A. Atatürk'ün emir ve irşadlarıyla yapılan ve Türk inkılabında mühim bir merhale teşkil eden bu toplantıda Türk dili davası millî bir mesele olarak ele alınmıştı. Siyasî, iktisadî ve her türlü istiklâline sahip Türk milletinin dilde yabancı kelimelere olan esaretiyle mücadele 9 yıl önce bugün ilmtleşmiş ve planlaşmıştı.

Bugün de, Millî Şef İnönü'nün yakın alakalarıyla yürüyen bu millî dava, elbet tahakkuk edecek. Türk müstakar öz malî bir dile kavuşacaktır. (Devamı 5 inci sayfada)

25 milyon liralık yeni tasarruf bonoları dünden itibaren satışa çıkarıldı

Ankara 26 (Hususî) — Yeniden 25 milyon liralık tasarruf bonosunun çıkarılmasına dair olan ve Meclisin Pazartesi icimasında kabul edilen kanun lâihası bugün Resmî Gazetede intişar etmiştir. Bonoların satışlarına bugün (dün) den itibaren başlanmıştır.

İhtikârla mücadele için dün Valinin riyasetinde bir toplantı yapıldı

Mücadele işinde bütün emniyet teşkilâtı vazife alacak, Beyoğlunda da bir mürakabe bürosu teşkil ediliyor

Dün öğleden evvel, vilâyette, vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar riyasetinde mühim bir toplantı yapılmıştır. Şehrimizde bulunmakta olan işe umum müdürü Hüseyin Şevket, vali muavini Ahmed Kınık, emniyet müdürü Kâmrân, işe ve muntaka ticaret müdürleriyle bütün kaymakamlıkların iştirak ettikleri bu toplantıda ihtikârla mücadele işleri görüşülmüştür.

Toplantıda, vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar şimdiye kadar yapılan ihtikârla mücadele işleri, rastlanan müşküller, halkın kolaylıkla mürakabe işine iştirakinin temini hakkında uzun izahat vermiş ve alman tedbirleri hülâsa etmiştir. Vali bundan başka gazetelerde rastlanan şikâyetler üzerinde durmuş, ihtikârla mücadele işinin daha sıkı ve pratik bir şekilde yapılmasını lüzumunu anlatmış ve fiat mürakabe komisyonu tarafından fiatları tesbit olunan bütün malların satışlarının çok sıkı kontrolü cab ettiğini bildirmiştir.

Toplantıda gıda ve teshin maddeleride diğer maddelerin fiatlarının zabıtaları ile işbirliği yapılarak daha sıkı bir şekilde takip ve kontrolü kararlaştırılmıştır. İhtikârla mücadele işinde bütün emniyet teşkilât mensubları vazife alacaklardır. Geceelerde faaliyete geçecek Üsküdar (Devamı 5 inci sayfada)

Lütfi Kırdar

Hergün

Moskova ve Londra Konferansları

Ekrem Uşaklıgil

İki konferans birden açıldı. Birincisi Moskova'da, ikincisi Londrada. Birincisinin vazifesi Rusya'ya yardım işini yoluna koymak, ikincisinin vazifesi ise Amerika ile İngiltere arasında tesbit edilen sülh prensiplerine bütün müttefiklerin iştirakini temin etmek. Bunun içindir ki Moskova konferansı, sına iştirak edenlerin yalnız Sovyet, Amerika ve İngiltere mümessillerinden ibaret olmasına mukabil ikinci konferansta bütün müttefiklerin, yani harbe iştirak ettikten sonra saf harici kalmış olan bütün küçük hükümetlerin mümessilleri de vardır.

Bu iki konferans ayrı ayrı yerlerde toplanıyorlar, zâhiren ayrı ayrı meseleleri konuşuyorlar. Hakikatte aralarında müşterek bir bağ vardır ki adı, na harab sonrası dünyasına verilecek şekil üzerinde mutabık kalmak dilerler. Rusya'ya yardım meselesinin konuşulması bu meselelerin halledilmesine bağlıdır. Moskova'da bir konferans aktinin Ağustos ortalarına doğru kararlaştırılmış olmasına rağmen Eylül sonuna kadar 10 günden fazla teahhüdün ugramasının sebeplerinden biri de daha evvel bu mesele üzerinde konuşmak istenilmesinden ibaret gelmiş olsa gerektir, fakat arada geçen zaman zarfında Rusya'nın vaziyeti ciddileşince daha kestirme bir yol tutularak Londra'da Rusya'nın da iştirakle bütün müttefiklerden mürekkep daha geniş mikyasta ikinci bir konferans toplanmış ve ciddi bir vaziyet içinde kalan Rusya'nın muhtemel iştirakleri da za, yılmamış olacağı için Anglo-Sakson âleminin sülh prensipleri bu konferansa tasdik ettirilmiştir. Bu suretle de yarıdan konferansın daha müfid şekilde çalışmasına yol açılmıştır.

Bu hareket tarzını Anglo-Sakson âlemi hesabına makul bulmamak mümkün değildir. Fakat Anglo-Sakson âlemi için Sovyet Rusya'nın muharebeden muafif çıkması ile muharebenin ilk aylarında yükümlenmiş yekdiferinden tamamen farkı, ayrı ayrı meseleler olduğu düşünülebilir.

Birinci ihtimalde göre hedef ve menfaat ayrılıklarını ileride mümessil ihtilâfları doğurması ihtimalini şimdiden önleyerek garantilere bağlamak lâzımdır. İkinci ihtimalde göre ise zaferle ihtilâfların meydana gelmemesi için bir atının işi olduğu için bu meselelerin esası bir şekilde halledilmesi sonrasına bırakılarak her şeyden önce Rusya'nın yükümlenmelerini kurtarılması icab eder. Londra konferansının toplanması, sülh prensiplerini, toplan kabul etmesi bu vaziyetin bir neticesidir ve dedikimiz gibi Rusya'ya yardım meselesinin pratik bir şekilde halledilmesine yol açmıştır.

Bu vaziyette Moskova müzakerelerinin uzama sürecini sanmıyoruz. Nitekim Amerika murahhası Moskova'ya vardığı gün memleketine ne vakit dönebileceği sualine:

— Mümkün olduğu kadar süratle, cevabını vermiştir.

İngiliz murahhası Lord Beaverbrook ta bu fikirdedir. Valoz siyasi meseleler Londra toplantısında basitleştirilmiş olmasına göre Moskova konferansının üç bes gün içinde derlenip toplanarak bir kararın bahasına ile kararın tabiiik mevkiine konulması aramında gene mühtem bir fark olduğu da muhtemeldir. Zira Rusya'ya yardım işi her şeyden evvel bir yol meselesidir. Yol meselesi ise Almanların son hedefleriyle tekrar tehlikeye düşmüştür.

Ekrem Uşaklıgil

Barbaros ihtifali yarın yapılıyor

Yarın, büyük Türk amirah Barbarosun ihtifali yapılacaktır. İhtifale yarın saat 15 te Beşiktaşta Barbaros türbesi önünde başlanacak, deniz kütahları ve okullar bu merasime iştirak edeceklerdir. Beşiktaş kaymakamı ve bir deniz subayı tarafından iki nüfuz söylenecek ve bir geçit resmi yapılacaktır. Gece Halkevrinde de Barbarosun hayat ve hizmetleri hakkında konferanslar verilecektir.

Eminönü Halkevinde Barbaros İhtifali Eminönü Halkevrinde: Cumartesi günü saat 20.30 da büyük Türk amirali Barbaros İhtifal merasimi aşağıdaki program mucibince Evimiz salonunda ıera edilecektir.

- 1 — İstiklâl marşı, 2 — Açış: Evimiz azasından muharrir Nusret Sa. fa Coşkun tarafından, 3 — Konferans: İskender Fahrettin Sertelli tarafından, 4 — Temsil (Hissel Şayia).

Resimli Makale:

≡ Görünene değil, görünmiyene bakınız ≡

Menfaat her dâden konuşur, her kalba girer, üzerine göz düktiği mesele, de tamamen alakasız görüldüğü de olur. Dile ve görünüşe değil, dilin ve görünüşün neyi sakladığına bakınız. Maskeyi sıyrıp altında ne bulunduğunu görmeye çalışınız.

Şehir Haberleri

Motörlü deniz vasıtalarında yangına karşı tedbirler

Motörlü deniz nakliye vasıtaları ile iştial edici maddeler taşıyan mavna ve buna mümasil nakli vasıtalarının da yangınların önüne geçmek için bazı tedbirler alınması kararı üzerine muntaka liman reisliğinden alâka-darlara bir tamim yapılmıştır.

Bu tamime göre; ham petrola işliyen ahşap yelkenli motörler münhasıran dizel ve dizel motörlerle mücehhez bulunacak ve petrol taşıyan nakli vasıtalarının makine dairelerinde hararetin dışarıya intisap etmemesi için saçtan bir bölme yapılacaktır.

Ayrıca ambarları havasızlıktan kurtarmak için hava tertibatı vücutta getirilecek, gaz veya benzini gibi yanıcı maddeler tenekelerle değil, saç bidonlarla nakledilecektir.

Ani bir yangının önüne geçmek için de bir yangın söndürme cihazı bulunacaktır.

Bu gibi motör ve yelkenlilerde sigara içmek ve ateş yakmak menedilmiştir.

Muntaka liman reisliği, bu tamime aykırı hareket edip etmediklerine göre şehadetnamelerine serh verecek, ona göre motör ve yelkenlilerin çalısmalarına müsaade edilecektir.

Valinin Cerrahpaşa hastanesinde tetkikleri

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, dün Cerrahpaşa hastanesine giderek tevsil edilen röntgen servisi, beviye polikliniğini ve cildiye servisini gezmiştir. Vali cildiye servisine hemen hasta kabulüne başlanmasını alâkadarlar emretmiştir. Vali bundan sonra genişletilen laboratuvarı gözden geçirmiştir.

Hastane binası arkasındaki bazı ahşap binalar istisnâk edilecektir.

Anadolu tüccarlar toptan mal alamıyor

Son günlerde Anadoludan şehrimize gelen birçok tüccarlar burada toptan mal mübayaası etmeye imkân bulamamaktadırlar. Ellerinde mal bulunan birçok tüccarlar mallarını ancak peşinlikle satabileceklerini bildirmekte ve bu suretle Anadoludan mal almak üzere şehrimize gelen tüccarlar elleri boş dönmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Fiat mürakabe komisyonuna vâki birçok müracaatlar üzerine, komisyon bu işle alakadar olmağa başlamış ve ellerinde mal bulunup da vermeyen toptancılar hakkında şiddetli cezalar vermesi kararlaştırılmıştır.

Otelciler zam istiyor
Otelciler belediyeve mübacefaia otel ücretlerine yüzde 40 nisbetinde bir zam yapılmasını istemişlerdir. Belediye vaziyetli tetkik etmektedir.

Askerlik işleri 337 doğumlular sevkediliyor

Sarıyer askerlik şubesinden: Sarıyer askerlik şubesinde yoklamaları yapılmış olan yerli ve yabancı bütümlü 337 doğumlu ve bu doğumlularla muayenesi yapılan diğer doğumlu erler sevkedileceklerdir. Toplanma günü 30/Eylül/941 Salı günü saat 9 dadır. Toplanma yeri Yeniköyde As. sube binasıdır. Bu erler 29/Eylül/941 Pazartesi gününde şubeye gelerek elbiselerini alabilirler.

Şubeye davet Fatih askerlik şubesinden: S. 2 Mu. Me. Garib eg. Emrullah (302.313)

Suraski müessesesi müdürü 4 gün hapse mahkûm oldu

Sultanhamamında Suraski kumaş mağazası aleyhinde ihtikâr iddiasından dolayı müddeiumumilikçe yapılmakta olan tahkikat neticesinde mahkemeye safhasına intikal etmiştir.

Müessesenin müdürü Şaya Mosko- viç ve Mihal Suraskinin bu ihtikâr suçundan duruşmalarına asliye 2 nci ceza mahkemesinde dün devam edilmiştir.

Evvelce müessesenin memuru olan Mihal Suraski Fiat Mürakabe Komisyonunun kumaşlara fiat takdir etmesinden bir gün evvel, müessese den ayrılarak süslü bir fatura ile Suraski mağazasının 40 bin liralık mal mübayaası etmiştir. Bu alım satım muamelesi üzerine kumaşlara kâr olarak yeni bir zam yapmış ve

iddiaya göre kendi namına satışa arz zetmiştir. Suraski mağazası bu dânişikli satış sayesinde kumaş fiatlarında bir kâr teminine çalışmıştır. Müessese iddiaya göre bundan başka Alman kumaşlarını İngiliz malı diye satışa sürmekten de maznun dur.

Dün geç vakte kadar devam eden mahkemeye neticesinde Şaya Mosko- viç ceza kanununun 363 üncü maddesine göre 4 gün hapse, 4 lira para cezasına mahkûm olmuş, diğer suçlu ise beraat etmiştir. Fakat müddeli- mumilik bu davada millî koruma kanunlarına göre sürgün cezası istemiştir.

Müddeiumumilik davayı temyiz etmeğe karar vermiştir.

Dün adliyeye verilen muhtekirler

Fiat Mürakabe Komisyonu dün Vali muavini Ahmed Kınığın riyasetinde toplanarak ihtikâr yaptıkları tesbit edilen bazı ticarethane sahiplerinin Müddeiumumiliğe teslimine karar vermiştir. Yorgi Karamilas Çapa marka makarnayı fahiş fiatla sattığından, Abdülvahab Tatari mani fatura ihtikârı yaptığından, Mahmudpaşada İsak Şamato forjet ihtikârı yaptığından, Kapalıçarşıda Nesim Bohor basma, Beşiktaşta tuhafiyeci Bodos makarna, Niğantaşında Teşvikiye Fevzi terağ ihtikârından, Heybeliada Şafak gazinosu liste harici meze ve yemek sattığından dün akşam evraklarla birlikte Müddeiumumiliğe sevkedilmiştir.

Kaşar peyniri fiatları dün arttırıldı

Fiat Mürakabe Komisyonu dün peynir ve odun fiatları üzerinde yeni den tetkikler yapmış ve kaşar peynirine perakende 145 kuruş, toptan 120 kuruş fiat tesbit etmiştir. Komisyon bu fiatı tesbit ederken ekstra kaşar peyniri imal için lazım gelen bütün fiatları nazarı itibara almış ve 12 mandiranın sütlüleri tetkik ederek kaşar peynirine azami fiat koymuştur.

Bundan başka odun muntakalarından gelen kontrolörlerin odun hakkında verdikleri raporlar tetkik edilmiş, fakat bazı raporların noksanlığı yüzünden odun fiatının yeniden tesbit işi Pazartesi günü toplantıya bırakılmıştır.

Aksarayda iki tramvay çarpıştı

Dün Aksarayda bir kaza olmuş, iki tramvay arabası çarpışmıştır. Vatman Hayrinin idaresindeki 28 numaralı Topkapı - Sirkeci tramvayı Aksarayda virajı dönerken makasın kapalı olması dolayısıyla araba sol hatta geçmiştir.

Bu sırada karşıdan da diğer bir Topkapı tramvayı gelmekte olduğundan iki tramvay arasında ani ve şiddetli bir müsademe olmuştur. Kaza neticesinde nüfusça zayıf olmamak la beraber, iki tramvay arabası da ağır hasara uğramıştır.

Bazı hatlarda tramvay seferleri azaltılacak

Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmesi Umum Müdürlüğü, malzeme vaziyeti dolayısıyla bazı tramvay seferlerini azaltmak hususunda tetkikler yapmaktadır. Eminönü - Bebek hatında tramvay seferleri muayyen bir nisbet dahilinde azaltılacaktır.

Tramvay İdaresi yensiden 100 bandaj temin etmiştir. Bu bandajlar yakında şehrimize getirilecek ve arabalara takılacaktır.

Ambara düşen çocuk

Yenikapıda oturan 12 yaşında Kadriye isiminde bir kız çocuğu, annesile birlikte Bandırmadan şehrimize gelen Marakaz vapurunun güvertesinde ambara düşmüş ve sağ kolu kırılmıştır.

Yaralı çocuk, tedavi altına alınmıştır.

Aldıkları benzini başkalarına satan şoförler varmış!

Yolcu almadıklarından dolayı şoförlerden şikâyet artıyor

Otobüs seyrüsefer tarifesi yeniden değiştirildi

Son günlerde bazı şoförlerin yolcuların fazla para istedikleri ve ya müşteri almadıkları hakkında alâkadarlar birçok şikâyetler yapılmıştır.

Belediye reisliği bu şikâyetlerle yakından alâkadar olmaktadır. Benzini olduğu halde yolcu almayan ve tarifeden fazla para isteyen şoförler, telefonla en yakın belediye veya polis şubesine haber verildiği takdirde, derhal cezalandırılacaklardır. Evvelki gün ve dün bu şekilde fazla para almağa kalkışan birçok şoför cezalandırılmış, plakaları alınmıştır. Bazı şoförlerin de ellerindeki karnelerle aldıkları benzini başkalarına yüksek fiatla sattıkları ve kendi arabalarını işletmedikleri için hem makinelerin aşınma amortismanından, hem de lâstik vesaire aksamı eskitmediklerinden iki üç misli kâr ettikleri görülmüştür. Bu vaziyetin önüne geçilmesi için işse müdürlüğü gereken tedbirleri almış bulunmaktadır.

Diğer taraftan otobüs seyrüsefer tarifesi de yeniden değiştirilmiştir. Yapılan tadilatla göre bundan sonra bütün otobüsler ancak sabah ve akşam muayyen saatlerde sefer yapabileceklerdir.

Edirnekapi - Çiğdem otobüsleri saat 7.10 ve 16.20, Sirkeci - Rami otobüsleri saat 7.30,10, 17.21, Çarşamba - Mecidiyeköy otobüsleri saat 7.15,10,15, 16.30-20, Taksim - Yıldız otobüsleri saat 7.30,10, 17.21, Sirkeci - Kocamustafapaşa otobüsleri saat 7.35,21.50 arasında sefer yapabileceklerdir. Taksim - Yeni Mahalle otobüsleri de 31 Teşrinievvelde kadar sabah saat 7.30 dan 24 de kadar yarım saatte bir sefer yapacaklardır.

Muhtelis tahsildar mahkûm oldu

99 lira parayı muhtelif şekillerle ihtilâsın zimmetine geçirmekten suçlu Sabri Uysal isiminde bir belediye tahsilatı aleyhindeki dava 2 nci aşırıca mahkemesinde dün neticeye varmıştır. Mahkeme, duruşma sonunda suçlu delillerle sabit görmüş ve mazmunu 2 sene 11 ay müddetle hapse mahkûm etmiştir.

RADYO

CUMA 26/9/1941
7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajan haberleri, 8: Senfonik müzik (Pl.), 8.45: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13: Karışık şarkı ve türküler, 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Konuşma: Dil Kurumu adına, 18.30: Müzik: Peşrev ve saz semaileri, 18.40: Radyo Swing kuarteti, 19: (İktisad satı), 19.15: Radyo Swing kuarteti, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Klâsik Türk müziği programı, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Karışık şarkılar, 21: Ziraat takvimi ve toprak mahsulleri borsası, 21.10: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Radyo salon orkestrası.

Sözün Kısası

Hükümet ve matbuat

E. Ekrem Talu

D evlet dediğimiz camianın içinde matbuatın mevki, vazife ve mes'uliyeti, hele demokratik rejimlerde, ne kadar önemli ise, hükümetin matbuata karşı göstereceği alâka, dikkat ve itimadın da o derecede ehemmiyet ve kıymeti vardır.

Cumhuriyetin hâmindan ve hattâ milli inkılâbın başlangıcındanberi her aynı hüsnüniyetle, aynı ideoloji ile hareket eden Türk matbuatının genel Türkiye zimamdarlarından görülmüş olduğu alâka ve müzaheret, sıradan düşüğe şükranla kaydetmeyi vâzih biliriz.

Vakit vakit sülhlarımızda geçen fak tefek tenkidlerin hüsnüniyeti yapılmakta olduğuna kanaat getiren makamların o fikraların üzerinde ehemmiyetle durduklarını ve bize tahat vermek lütfunda bulduklarını gördükçe de memnun oluruz.

Bu defa da aynı memnuniyeti, pek sevdiğimiz Münakalât Vekilimiz E. Ekrem Talu; bir taviz vesilesile bahşeylemiş oldu.

Okuyucuların belki hatırlarları: Geçenlerde, Haydarpaşa garı büfesinde zamanıca hodbehod kapatılmasından dolayı gene bu sûtunda benim sitenâm kâr bir fikram çıkmıştı.

Münakalât Vekâleti iste bu fikra zerinde durmak, mevzu bahis hâdiseyi inceden ineye tetkik ve tamik etmek vazifesini gösterdikten maada pek nazikâne bir surette kaleme almış bir mektuba bize müstahberlerimizde yanıldığımızı ve hakikatin, bu mukavele hükümlerini yerine getirmek ve halkın menfa'atlerini korumakla ibaret bulunduğunu bildirmek lütfunda bulunmuştur.

Benim o bahşeylediğim fikrada ettiğim tüzüm gaye de halkın menfa'atını maksadından başka bir sey olmadığının göre, Bay İnce'dayım bu yüksek devlet adamlarına yakışır bir tarzda beş tenvir elemiş olmalarını şükranla karşılarım.

E. Ekrem Talu

Münakalât Vekâletinin tavizleri

Son Posta gazetesine Gazetecinin 15 Ağustos 941 tarihli nüshasında (Sözün kısası) başlığında intişar eden bir yazısında bu tarihte takaddim eden Pazartesi günü aksam Haydarpaşa'dan hareket eden tren yolcusunun gar büfesini kapattı bulduklarından dolayı şikâyet mektedir.

Mezkur büfede 11.8.941 tarihinde buna takaddim eden zamanlarda işletme müdürü tarafından yapılan işleme büfenin müstecri İsmail Erkânî idare ile mün'akid mukavele yapılmış na aykırı olarak hareket ettiği bildirilmiştir.

Bunun üzerine işletme müdürü celbedilen müstecri büfenin mevki şartları haricinde işletilmesine olmadığ ve aksi takdirde büfeye itiyet emri lazım geleceği bildirilmiştir.

Fakat müstecri yapma ve işleme sert ıslahla cevap vererek işletme ayrılmış ve onu müteakiben de kapatmıştır.

Mukavelemame hükümlerine riayet ve büfeyi kapatma işlemece müstecri ihtarnama edilmiş ve bu protesto üzerine de tecri büfeyi tekrar açarak ihtarnamde işletmeye başlanmıştır.

Bu hâdiseye yazılmadık kâğıtlarla kilde keyfi bir hareket neticesinde yro gerek hafız ve gerek neticele istirahat ve haklarını temin için hükümetin havi olan mukavelemame teşahhidin riayet etmemesinden 1941 etmiştir.

Bügi alınmasını rica ederim.
Münakalât Vekili
C. K. İnceoğlu

Çiçek ve sebze istasyonu

Büyüklere meyva ıslah istasyonu ilâve olarak bir çiçek ve sebze istasyonu tesisi kararlaştırılmıştır. Bu iş yapılıcak olan bir toplanma hususta görüşmelerde bulunulmaktadır.

Bakırköy ziraat sergisi

Bakırköy Halkevinden: Evimizin köyçülük şubesi tarafından 27/9/941 Cumartesi günü saat 10.00 Bakırköy Barutgölü alanında Köyçülük çiftlerine aid oimak üzere bir sergi açılacaktır. İstiyenlerin sergide sergiye gelmeleri için

TAKVİM		EYLÜL	
Rumi sene	1357	Arabi sene	1390
Eylül	13	Hazir	144
Cuma	26	1941	144
GÜNLER			
S. D.	1	S. D.	1
5	51	4	14
11	60	10	10
Öğle			
S. D.	1	S. D.	1
V.	12	15	7
E.	6	9	27
		12	—
			1
			31

RAMAZAN		İMS AK	
S. D.	1	S. D.	1
5	51	4	14
11	60	10	10
Öğle			
S. D.	1	S. D.	1
V.	12	15	7
E.	6	9	27
		12	—
			1
			31

İSTER INAN, İSTER INANMA!	
Bazı Avrupa gazetelerinin İngiltere tavsiyelerde bulduklarını, Rusya'ya en kısa yoldan ne tarzda yardım edileceğini anlattıklarını görüyoruz.	İş tutulacak yolun en basitini keşfetmeye kaldıysa kolay mesele:
Tavsiyeleri bize biraz beylik gibi geldi:	— En kestirme yol bir otuz şuaı keşfederek Almanyamın malik olduğun bütün motörlü vasıtalarını bir dakika içinde harekettten sakıt bırakmaya bakmak, gibi bir tavsiyede bulunmak ta mümkündür, işin zor tarafı tavsiyenin keşirmesini, kolayını değil, tabiiik kabul olamını bulmaktır.
— En basit ve en kestirme yol Avrupanın muhtelif sahillerine büyük miktarda asker çıkararak Almanları iki cepheye harbetmek mecburiyetinde bırakmaktır, diyorlar.	

İSTER INAN, İSTER INANMA!	
Bazı Avrupa gazetelerinin İngiltere tavsiyelerde bulduklarını, Rusya'ya en kısa yoldan ne tarzda yardım edileceğini anlattıklarını görüyoruz.	İş tutulacak yolun en basitini keşfetmeye kaldıysa kolay mesele:
Tavsiyeleri bize biraz beylik gibi geldi:	— En kestirme yol bir otuz şuaı keşfederek Almanyamın malik olduğun bütün motörlü vasıtalarını bir dakika içinde harekettten sakıt bırakmaya bakmak, gibi bir tavsiyede bulunmak ta mümkündür, işin zor tarafı tavsiyenin keşirmesini, kolayını değil, tabiiik kabul olamını bulmaktır.
— En basit ve en kestirme yol Avrupanın muhtelif sahillerine büyük miktarda asker çıkararak Almanları iki cepheye harbetmek mecburiyetinde bırakmaktır, diyorlar.	

İstanbul borsası	
İstanbul borsasının 25/9/41 fiatları	
CEKLER	
Londra	1 sterlin 5.20
New-York	100 Dolar 129.20
Jenevre	100 İsviçre Fr. 12.84
Madrid	100 Pegeta 30.75
Yokohama	100 Yen 25.45
Stokholm	100 İsviç Kr. 30.75
Bir altın lira	24 ayarlık bir gram külçe 349
Eşham ve Tahvilât	
% 2 1932	55
Anadolu demiryolu mü. meesil	43
Anadolu demiryolu % 60	26.25

Tarihten sayfalar

Sarhoş Kaptanpaşa

YAZAN: KADIRCAN KAFLI

1822 senesiydi, Sakız isyanı devam ediyordu. Alâiyeli Abdi paşa kumandasındaki sekiz bin asker adanın her tarafında nizam ve intizamın iadesi için kâfi gelmişti. Bu arada yağma da oluyordu; iki taraflı olan bu hadise için daha büyük zarar veriyordu. Eksen isyanı bastırılan muntazam asker değildi, Aydın, Muğla ve havasından toplanmış gönüllülerdi; bu itibarla yağma yapımları da adeta tabii görülüyordu. «Bir parası olmuştan zeybekler zengin oldular; Sakızda ve donanmada elliler kuruşa köle ve cariye satıldı ve bu ganimet askere tatlı geldi.»

Civardaki İpsara adası da isyan halinde bulunuyordu; askerlerin elebaşlarından bazıları oraya da baskın vermeyi teklif ettiler. Abdi paşa bu fikri iyi karşıladı: Sakız muhafızı Vahid paşa ile görüştü. Vahid paşa fırsat yakalamakta oldukça usta bir adamdı. Derya kaptanı Nasuh zade Ali paşaya başvurdu:

— Her vakit böyle harbe hevesli ve susamış asker bulunmaz; bu sırada İpsarayı da vuralım. Oraya elbet yürüyerek gidilmez, donanma ile gitmek gerektir. Siz gelemezseniz birkaç gemi verilsin!

Kaptan Paşa kara askerinin muvaffakiyetlerini hasedle karşılıyordu, bu işe yanaşmadı:

— İpsara ve Sisam adalarının asker dökülecek yerlerinde istihkâmlar olduğunu casuslar vasıtasıyla öğrendim; boş yere telefata sebep olur; orada bir bozgun verilirse bastırılmış olan Sakız adasında dahi yeniden isyan çıkabilir. Buradan şimdi askerleri ayırmak doğru değildir. Yapılsa benim vazifem Mora isyanını bastırmanın yardımcı olmaktır; buradaki yapılacak hareket oradaki işime mâni olur. Donanmadan gemi ayırmak meselesine gelince bu da münasib görülmez.

Dedi. İki taraf arasında bu mevzu üzerinde hararetli münakaşalar geçti; fikir ve krarlarında sebat ettiler ve dargın olarak ayrıldılar.

Kaptan Paşa münakaşanın İstanbul'a aksedeceğini biliyordu; hemen kaleme sarıldı ve bir arıza yazdı. Bunda kısaca şöyle diyordu:

«Vahid Paşa çok haris ve tamahkârlık ediyor. Askerin zaptına muktedir değildir. Bu yüzden hoş gitmiyen haller olmaktadır. Halkın devlete olan itimatının sarsılmasına sebepdir. Yerine bir başka münasib zatın tayini münasibdir.»

Vahid Paşa da boş durmuyordu. İstihkâmâtıyla yazdığı mektubda Kaptan Paşanın aleyhinde bir çok şeyler vardı. Sonunda diyordu ki:

«Zaten rahatsızım, muhafızlıktan istifamın kabulü Anadolu'da bir yerkim yere çıkmama müsaade edilmesini dilerim.»

Vahid Paşanın istifası kabul olunmuştu ve Abdi Paşa onun yerine tayin olundu; fakat o sırada, Vahid Paşa henüz Sakızdan ayrılmadığı bir sırada beklenmiyen bir hâdise Kaptan Paşanın ne gafil ve tedbirsiz bir adam olduğunu isbat etti; Vahid Paşaya hak verirdi.

Osmanlı donanması Sakız adası ile Çeşme arasında demirli bulunuyordu. Üç katlı, 70-80 toplu kalyonlar, kurvetler, ince endamlı brikler durgun bir yaz akşamının kızıldığında suyunun heybetli aksiler bırakıyordu.

Kaptan Paşa birkaç zabitle amiral gemisinin kasarısında rakı sofrasını kurmuş; gemicilerden çalgı çalan ve şerki söyleyenleri dinleyerek keyifleniyordu. Onun bu hall de dürüst ve dindar zabitlerle askerler arasında fena bir tesir bırakıyordu. Aylardan Ramazan oluşu bu tesiri büsbütün fenalaştırıyordu.

Ertesi günü Salı idi; Ramazanın yirmi sekizine tesadüf ediyordu. Bir aralık Avusturya bandırasını taşıyan orta büyüklükte bir gemi, Osmanlı donanmasına yakın geldi, demirledi. Bu, Ege denizinde dolaşan ve asilere yardım eden korsan gemilerine ben-

ziyordu; Osmanlı deniz zabitleri şüphelendiler, çünkü izbandid deniden bu korsanların, gemilerine ecnebi devletlerin bayraklarını çekerek gezdikleri, baskınlar verdikleri görülmüştü. Geminin kaptanı herhangi bir şüpheli izale için Kaptan Paşayı da ziyaret etti, konuştu:

— Yarın sabah demir alıp gideceğim!

Dedi; gemisine döndü. Ali Paşanın gemisindeki mühendislerden biri elinde dürbün olduğu halde bu şüpheli gemiyi tetkik ediyordu; şüpheleri gittikçe artıyordu.

Bu sırada Kaptan Paşa gene rakı masasını kurdu, keyif ediyordu. Zabıt ona gitti, müşahede ve şüphelerini anlattı.

— Yakınımızda demirli iken onu yoklamak tedbirli bir hareket olur; zira kendisinden bir fenalık gelmesi memuldür.

Dedi. Fakat Ali Paşa bu teklife güldü:

— Kuruntuya düşüyorsunuz, hele rahat olunuz!

Dedi; hattâ azarladı.

Güneş gene ufku kızılara boyayarak batıyordu: Bu sırada izbandid gemisinden işaret verildi, bu işaret onun güneş battıktan sonra kalkacağını bildirdiyordu; bunun için havanın beklenmiyen şekilde iyileştiğini ileri sürüyordu. Biraz sonra demir aldı ve gitti.

Tecrübeli deniz zabitleri kendilerini bekleyen felâketi âdeta gözlerle görüyorlardı. Herhalde tedbir almak lazımdı; dört beş tanesi birleşerek Kaptan Paşaya gittiler; ona vaziyeti ve şüphelerini açıkça anlattılar:

— Demir alıp ye'ken üzerinde durmak münasibdir; müsaade buyurunuz!

Dediler. Lâkin kafayı iyice tütsülenmiş olan Kaptan Paşa hiç kimseye kıymet vermiyordu. Kaptanlara çıkıştı:

— Siz ne kuruntulu adamlarsınız. (Devamı sayfa 3/2 de)

Söz arasında

Londrada yeni erkek modası: Artık yelek giyilmeyecek

Kadın modaları daima Parise tâbi bulunduğu gibi erkek modaları da Londraya tâbidir. İçinde bulunduğumuz harb ve ziyeti modanın bu esaslarını değiştirememiştir. Alman işgali altında bulunmasına rağmen Paris gene kadın modalarının merkezidir. En son alınan haberlere göre Londranın en büyük terzilerinden biri alâkadarlara yeni bir erkek elbisesi modeli tevdi etmiştir.

Bu yeni modelde yelek tamamen kaldırılmıştır. Ceketin astarı ancak ceketin altına kadar gelmektedir. Buna mukabil ceket daha yukarıdan iliklenecektir. Kollarında dört, beş düğme yerine bir düğme bulunacaktır. Pantolonun belli sıkı olacak, diz ve alt kısımları dar yapılacaktır.

Hesab edildiğine göre, bu tadilat sayesinde elbise başına yarım metre kumaş tasarruf edilmektedir.

Astardan or metre, sarı malzemelerden de ehemmiyetli tasarruflar temin edilmektedir. Terzilerin el emelinden de bu sayede tasarruf temin edilmektedir.

Terzinin profesî alâkadar hükümet makamlarınca tasdik edilmiştir. Şimdi Londrada birçok erkekler bu moda için elbise yapturmaktadır.

Bakalım bu yeni moda İstanbul'a ne vakit gelecek?

Şişmanlamak için yeni bir usul bulundu

Amerikada tabii bir şekilde şişmanlamak için yeni bir usul bulunduğu bildirilmektedir. Bu rejim halen Amerikada Maine ve Massachusetts hastahane ve prevantoryolarında tatbik edilmektedir.

Bu rejim basittir. Tedavi görenlere hergün mutad gıdalarından maada 100 gram yumurta tozu verilmektedir. 4 aylık tedavi neticesinde muhakkak 7 kilo 250 gramlık sıklet tezayüdü tesbit edilmektedir.

GÖNÜLİSLERİ

İlk aşk ve son aşk

Bugün aldığım mektublar arasında bir tanesi «ilk aşk» tan bahsederken ikincisi, garib bir tesadüf eseri olarak «son aşk» tan bahsediyor.

İlk mektubu yazan bir genç kızdır, «son aşk» anlatan ise bir erkek. İlk aşkı bahseden genç kız o kuyucum sevdiğinden ayrılmış, kendisini bedbaht buluyor.

«İlk aşkımdır, hiç unutamayacağım» diyor. Zehabını tashih etmek isterim, bir genç kız ilk aşkını ancak

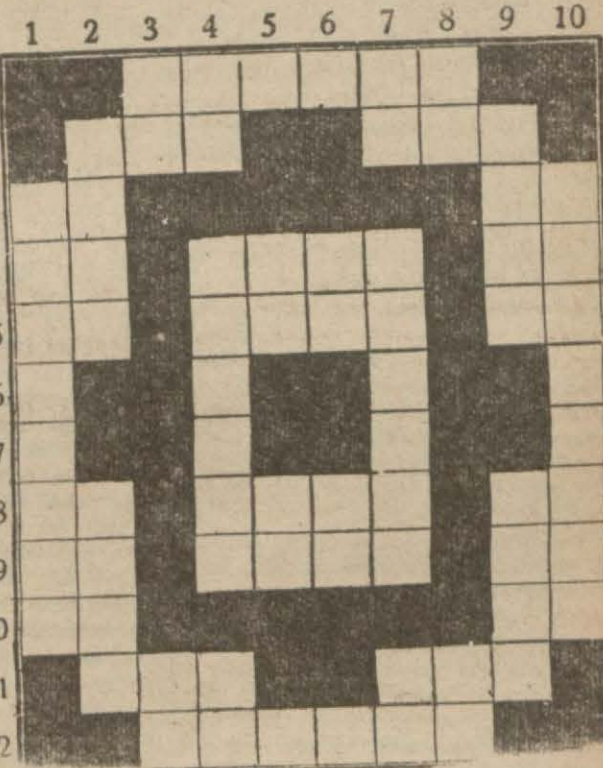
zevceinden geldiği takdirde unutmaz, hattâ bu zevcelik hayatı bilâhare kendisine bedbahtlık getirmiş olsa dahi. Buna mukabil bir genç kızın flört halinde kalmış nice aşkları, yahud aşk sandığı münasebetleri vardır ki en küçük bir izleri bile kalmaz, 20 sene denberi görülmemiş eski bir mektep arkadaşı gibi, bazan o aşkı ilham etmiş olanın simaları bile unutulur.

«Son aşk» tan bahseden Bay Şadiye (Devamı 4/2 de)

“Son Posta,,nın bulmacası: 18 - (3)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

- 1 — Denizaltılarının attığı (6).
- 2 — Söz (3), Temiz (3).
- 3 — Sonuna «a» gelirse arıdan çıkar (3), Yabancı (2).
- 4 — Bir renk (2), Kışın içilir (4), Nida (2).
- 5 — Sonuna «a» koyarsanız saçsız olur (2), Eserler (4), Nihayetine «a» getirin tatlının aksidir (2).
- 6 — Sonuna «a» gelirse temiz aksidir (2), Her yere dikilir (4), Bir nota (2).
- 7 — Arka değil (2), Ayyaşların sevgilisi (4), Asker (2).
- 8 — Sonuna «m» getirilirse hayvanlar yer (2), Bir gıda (2).
- 9 — Bir uzuv (3), İkinci harften sonra «a» gelirse tembelle, hareketsiz olur (3).
- 10 — İngilterenin merkezi. Yukarıdan aşağı: 1 — İstanbul kazalarından biri (8), 2 — Bir çiçek (4), Bir hayvan (4), 3 — Bir nida (2), Olmaktan emri hazır (2), 4 — Karadenizde bir kaza (2), Hayvanların doktoru (6), Sonuna «ş» koyun yarı aydınlık olsun (2).

- 5 — Sonuna «an» gelirse erkek isimdir (2), Nihayete «m» koyarsanız, sıkıntı, kasavettir (2).
- 6 — Nihayete «a» ilâve edin, tavlada lâzımdır, bir renk (2).
- 7 — Ocaktan çıkar (2), Argo dünde aşırın (6), San'at (2).
- 8 — Bir nota (2), Bir nida (2).
- 9 — İyinin aksi (4), Hakiki «fran-sızca» (4).
- 10 — Bir renk (8).

Falci şeyhini taklid teşebbüsü

— 104 —

(Mütareke) nin ilk senesinde herkes adeta sarhoş gibi idi. Yeni harb zengileri son kozlarını oynuyorlardı. Çalan oyuna, alan koyuna gidiyordu. Şeyh (Abdullahüfeleki) nin kapamı bu hercümereç içinde mükemmelen randıman veriyordu.

Beyoğlunun ortasında açılmış olan bu tuzağa, Beyoğlunun, Şişlinin en münevver sanlı kimseleri düşüyor. Hele eline baktırmağa gelenlerin haddi hesabı yoktu. Kimler gelmiyordu ki?

Kendi kendime böyle bir (kapan) da acaba ben kutamaz mıyım diye düşünüyordum.

Fakat bu (dekor) u kurup bu (teklâm) ı yapılmak ve billassa akın halinde gelen Şeyh Abdullahüfeleki nin müsterilerini çekilmek için çok (para) ya ihtiyacı vardı.

Bu maksadla bizim Kürkçü hanı sahibi Agob efendiye gittim. Meseleyi anlattım. Şöyle bir düşündü:

— Ahbar! dedi; filvaki o dediğin şeyhe mingayri haddin bendeniz de gittim. Bir lira dühuliyeye ve yirmi beş kurus ta matmazole bahşis lütuf (!) ederek keşfi 'stikbal' sadedinde bazı şeyler dinledim. Ator mu, bilimta? Fakat benim yüz yaşına kadar yaşaya, çağını söyledi. Şeyhin sözü yalan olursa gidip yüzüne tüküreceğim. Sonram, hayatımda vukubulacak bir takım şeylerden bahsetti. Göya ben zengin olacağım. Fakat kapılardan bir tanesi kapalı imiş. Bu kapının da açılması için.

— Kara bir koyunun kurban edilmesi lâzımmış.

— Sen nereden biliyorsun?

— Ben bazı şeyleri evveliden keşfederim de ondan.

— He.. kapalı olan kapının da açılması için kara bir koyunun kurban edilmesi lâzımmış. Bazı kere on on beş lirayı gözünden çıkarayım, bocaya gideyim, kurbanı yapalım diyorum. Derelerinde ise şimdilik bu parayı da sarfetmeği münaşih görmorum.

— Fena değil. On beş lira ile kurban olursun.

— Neden kurban olacağım ahbar? Sen hiç oraya gittin? Yanlışlıkla kaldınlar bekleme odasına girmişim. Dügün evine zirdim zannettim. İstanbulun en güzel kızları odaya dolmuştu. Ya o lāvanta kokuları. Odayı bizim orta köydeki Hazaroğ ağının çiçek bahçesi zannettim.

bir idarehane yapayım.

Agob ağa bir karış ağzını açtı:

— Sen fal bilirsin ki?

— Bilirim.

— Ne fali bilirsin?

— Külli müneccimân kezzab falını bilirim.

— Bu büyük bir ilimdir, nedir?

— Çok büyük bir ilimdir. (Kezzab) mektebinde okudum. Bu ilmi öğrendim.

— İştmemiştim böyle bir mektebi ya! Fakat, sen bu işi yapmasan daha iyi olur!

— Neden?

— Çünkü zatı âlîmizin ahvâl ruhiyenize mütenasib değildir de ondan?

— Nasıl mütenasib değil?

— Sen öyle düğün evi gibi kızları gördün mü; aklın sakalının ucundan fırlar; Agobun kazı gibi onların arasına oturur kalırsın. Senden o vakit hayır gelir?

— (İş) esasında öyle şey olur mu?

— İş gücü var mı ahbar? Meselâm güzel bir Rus kıza gelmiş. Avucunun içine derken gözlerinin içine de bakmağa başlayacakmış. Saçlarının içine, kaşlarının kenarına, derken mingayri haddin keşf edorum; yanına otutacakmış.

— Sonrası?

— Sonrası morası var mı? Üstelik vereceksin, kalkıp gidecek! Bunu keşf edemorsun. İnsanın mızacı, huyu, natürası ne ise ona göre iş tutmalı ahbar. Senin naturan kaemli işlere müsaîd değil. Yahud yalnız (erkeklerle mehsus fal idarehanesi) aç.

Bu meselelere dair ihtisasm olduğun, ve bir fal idarehanesi açarsak müthiş para kazanacağımızı bizim Agob efendiye müfessalen anlattım.

— Sen bu işe bin lira sermaye koy. Bir ay sonra iki bin al! dedim.

— İki binden vazgeçtim. Koyacağım parayı yüzde on kârile alsam öper başına korum. Fakat maalesef onu da alamam. Çünkü sen gelen parayı güzel kızlara sarfedeceksin. Derken yavaş yavaş apartıman parası verilmiyecek; elektrik, terkos parası ödenmiyecek. Haydi hepsi eşyalara satılacaklar. Defi Agob beadeniz çalacak; parası güzel kızlar toplayacak; kalan esyaları da hancı ile yolcu alacak, biz de bir güzel dayak yiyeceğiz. Panayır dönüşü gibi dönüp geleceğiz!

Allem ettim, kallem ettim. Agob ahbarı kendurdum.

— Ahbar! dedi. Seytan mısın nesin?

— Ahbar! dedi. Seytan mısın nesin?

— Ahbar! dedi. Seytan mısın nesin?

seni o dakikada bulsam parçalıyacağım gibi kızorum. Fakat yüz yüze gelince gülmeğe başlıyorum. (Kel Hasan) deolar amma sen (Kel Hasan) dan da komik bir adamsın. Ben senin yerinde olsam bir teatro kumpanyası yapardım. Süpürgeyi alırım. Çıkarım şanoya!

— Şimdi şakayı bırak.

— Fal idarehanesini bu handa açsak olmaz?

— Olmaz. Beyoğlunda olacak, Meşelâ: Takimde, Sıraselvilerde.

— Herhalde lüks bir yerde ister sun?

— Evet.

— Kaç odalı bir apartıman dairesi tutalım.

— Bir oda benim; bir oda senin.

— Beni bırak. Ben oda moda istemem. Daha doğrusu benim isimim işe hiç karışmasın. Bu gibi işlerin sonunda dayak vardır. Ey.. sende sakal malkal yerinde. Sana sopa vurmağa utandırılar. Beni böyle görürlerse çarlarlar sopayı.

— Sen de sakal salıver.

— İki gün tıraş olmasam bizim Sa-tanik kızior. Sen deor, artık beni ih-male başladın deor. Bak tıraş oima-mışsın deor. Seni nasıl bacik edeyim (öpeyim) deor. Bir de sakal salıveriz, sem Satanik beni hiç eve kor?

— Mefruşat gayet şık olacak.

— Biz de yeşil alalım.

— Koltuklar kadife olacak.

— Sen merak etme. Ben o hocanın bütün salonlarını gördüm. Sana bir apartıman açayım. Gostumun ne olduğunu hiç diyi aıla. Başka ne olacak?

— Üç tane kız? Biri kâtlibe, biri mar-kacı, biri oda kapısına nöbetçi. Bir de mükemmel banyoluk alacaksın?

— Hamam açoruz?

— Sen şeyhte görmedin mi?

— Orada hamam da var? Ben yalnız salonları gördüm. Hamam mamam görmedim ahbar?

— Şeyh bir (Hind şurubu) banyosu lead etmiş.

— Ey?

— Genç kızları o banyodan geçiriyor.

— Ben sana bir şey söyleyeyim mi? Bu iş bin lira ile olacak değil mi? Ben sana iki yüz elli lira vereyim. Benden yana helâl olsun. Ne sen beni bir daha gör, ne ben seni.

— Niçin? Neden bu kadar korktun?

— Sen şu yaşa gelmişsin. Bütün kazandıklarını güzel kızlara sarfetmişsin. Senin odaya böyle bir şey konur da ben bir daha senden on para alabilirim? Maazallah sen (Hind şurubu) dur nedir, onun başına bir oturdun mu seni oradan yalnız bir kuvvet kaadira bilir!

— Kim kaldırı?

— Ya polis, ya jandarma, ya inzi-bat memuru??

— ?..

— ?..

— ?..

(Arkası var)

Mahmut Saim Altındağ

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı 3/1 de)

Kâfir ateş olsa cirmi kadar yer yakar. Herhangi bir fena harekette bulunmağa nasıl cesaret eder! Bir atım lik canı vardır; gelirse görür, billah onu havaya uçururum!

Geç vakit Kaptan Paşa ile bazı za-bitler sarhoş olup sızmışlardı; fakat çoğu tetikte kalmışlardı.

Gece yarısı olmuştu; karanlıkta arka arkaya iki sandalın kaptan gemisine yaklaştığını kimse göremedi. Bu kayıklardan birisi ateş kayığı idi; içinde kükürt, barut, küherçile, zift gibi maddelerle doldurulmuş olan fiçiler vardı. Birdenbire gecenin zifiri karanlığı içinde denizden adeta bir yanardağ fıskırdı; kalyonun yüksek bordasını yaladı ve tutuşturdu; alevlerin aydınlığında, ateş kayığını Kaptan Paşa gemisine yanaştırdıktan sonra tutuşturuların diğer sandalla kaçtıkları görülmüyordu.

Kalyonda büyük bir telâş başladı; ateşin söndürülmesine çalışıldı, fakat su ateşi büsbütün azdırıyordu; kısa zamanda geminin büyük kısmını alevler sardı; hattâ yanbaşındaki diğer bir kalyona da geçti. Gemidekiler he-men sandalları indirdiler; canlarını kurtarmağa baktılar. Kaptan Paşa da uyandırılmıştı; sandala binmişti; gemiden ayrılıyordu; alevler havayı bir fırın haline getirmişti. Kaptan Paşa ve yanındakiler kurtulacaklardı; lâkin o zamana kadar ateş geminin cephaneliğine varmıştı. Birdenbire dehşetli bir patlayış oldu. Her taraf Sakızdan Çeşmeye kadar aydınlandı; kalyonun etrafında birçok paçaların, insanların uçtukları görüldü; havaya uçan kocaman direk parçalarının birisi de dosdoğru Kaptan Paşanın başına düştü; sandala batırdı. Biraz sonra öteki kalyonun cephanesi de patlıyor ve facia tekerrür ediyordu. Denizin üstü enkazla ve kurtulmak için çırpınan, bağırarak inleyen askerlerle dolmuştu. Bereket versin ki diğer gemilerin kaptanları, daha ilk ateş görülür görülmez palamarları balta ile kesmişler, yelken açmışlar ve ayrılmışlardı. Böylece, ateşin kendilerine de sırayetinden kurtulmuşlardı.

Nasuh zade Ali Paşanın gafleti iki koca kalyonun kaybolmasına, birçok kimselerin boş yere ölmesine sebep olmuştu.

Vahid Paşa be'ki buna sevinen tek adamdı; fakat hâdisenin azledilmesine mâni teşkil etmedi; çok geçmeden paşa rütbesi alınarak Alâiye ye sürüldü.

Kadircan Kafılı

— 89 —

Yazan: Nusret Safa Coşkun

E cved, karısını bile hayrette bırakarak garib bir soğukkanlılıkla gülüyordu;

— Bu telâşa lüzum ne efendim? Ben nasıl olsa onu zaptederdim. Hele bu adam ne diye peşim sıra koştu benim?

Celil bey dayanamadı:

— İyi amma, hayatınızı ona medyun olduğunuzu unutuyorsunuz. Şa-yed yetişmeseydi, zavallının maruz kaldığı âkibet sizin başınıza gelecek-ti.

Nevin de boşalmıştı:

— Avaz avaz bağırdığını unutuyorsun Eved!

Karıştım bu müdahalesi karşısında, bir şey söyleyemedi, sustu.

Köylüler Sedadın etrafını çevirmişlerdi. Kadınlar, gördükleri manzaranın fecaati karşısında yüzlerini kapıyarak, ellerini sallıyarak kalabalıktan kaçıyorlardı.

Nazan hanım, herkesten evvel arabadan atlamaş, kalabalığı yararak, Sedadın yanına yaklaşmıştı.

Gördüğü manzara karşısında o da sarsıldı. Köylülerden biri tutmamış olsaydı, düşecekti.

Sedad, üstü başı parçalanmış, kan içinde yatıyordu. Yüzü kıpkızıldı.

Üzerine eğilmiş bulunan köylülerden biri hıçkırarak doğrulmuş ve ızdırab içinde bağırmıştı:

— Öldü! Zavallı beyimiz öldü.

Bu feci haber üzerine, unumi bir feryadı fiğan koştı. Celil bey, dolu dolu olan gözlerini uğuşturarak, kendini bıraktı:

— Zavallı evlâdım!

Nevin, gözlerini kapamış, olduğu yerde kendisinden geçmişti.

Nazan hanımın vaziyeti büsbütün feciydi. Sedadın üzerine atılmak istedi.

— Hayır, ölmedi.. yalan söylüyor sunuz.

Muhtar Nazandan evvel davranmış, yere diz çökerek başını Sedadın kalbi üzerine koymuştu. Doğruduğu zaman gözleri sevinçle parlıyordu.

Müjdeledi:

— Hayır, yaşıyor. Hemen götürelim!. Kasabadan doktor getirsinler.

Nazan hanım gayri ihtiyari: — Oh yarabbi, çok şükür!

Diye bağırmaktan kendini alamamıştı.

İki üç köylü ve Nazan, Sedadı kucaklayarak arabaya doğru götürdüler. Arabada Celil beyle Eved vardı.

Sedadı yatırabilmek için, binanın inmesi lâzımgeliyordu. Eved, biraz kenara çekilmekle iktifa etmişti. Açıktığı yere, bir insan ancak oturmak suretile sığabilirdi. Celil beyle, Nazan hanımın kendisine baktıklarını görünce:

— Atla nakletsin'er, yahud, çelikten bir eşya arabası gönderelim! Dedi.

Celil bey ağır bir söz söylememek için, cebri nefis ediyordu.

— Ben inip beklerim! dedi.. arabayı bana gönderirsiniz.

Nevin zaptedilmez bir hiddet ve ısrarla Evede bağırmıştı:

— Eved, niçin sen arabacının yanına geçmiyorsun?

Suratını asmıştı. Arabadan inerken, Nazan hanım:

— Orada rahatsız olursanız atla geliniz!

Dedi.

Eved tevahhuşle:

— İmkân yok.. bir daha ata mı binerim? Cevabını verdi.

Nazan hanım daha evvel arabaya binmiş, Sedadın içeri konulmasına yardım etmişti. Delikanlının pıtırlaşan kanlarla mülemma başını dizlerine dayadı.

— Süratle çiftliğe Mahmud ağa! Araba da beraber bir genç köylü de dört nala kasabaya doktor getirmek için hareket etmişti.

Celil bey, başı karısının dizinde, baygın yatan delikanlıya içi parçalanarak bakıyordu:

— Allah korusun, bir hal olursa çok yararım Nazan! Ölümüne biz sebep olmuş sayılırız.

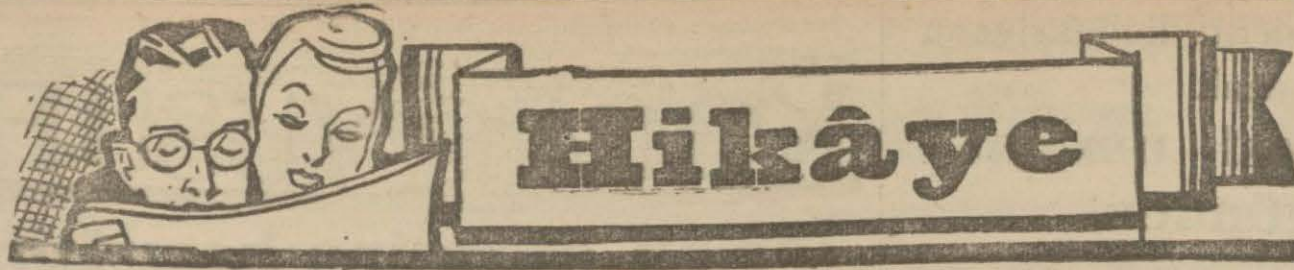
— Ben de çok korkuyorum Celil..

— Ben de çok korkuyorum Celil..

— Ben de çok korkuyorum Celil..

(Arkası var!)

SFENKS

Yazan: Edgar Allan Poe

Çeviren: İrfan Konur

Nevyorkta koleranın hüküm sürdüğü o korkunç günler esnasında, Hudson nehr, sahillerindeki süslü kulübelerinin uzletinde on beş gün geçirmek üzere, bir akrabamın davetini kabul etmişim. Etrafımızda yaz eğlencelerinin bütün vasıtaları vardı. Her sabah kalabalık şehirden bize kadar ulaşan korkunç haberler olmasa orman gezintileri, re-sim yapmak, sanda'a binmek, balık avlamak, banyo etmek, müzik ve kitablarla meşgul olmak suretyle zamani kâfi derecede hoş bir şekilde geçirebilecektik. Fakat bir gün geçmiyordu ki bir tanıdığım hastalandığı haberi gelmesin. Bu suretle felâket büyüdü. Her gün bir dostum kayıplarını beklemeye alıştık. Nihayet her habercinin yaklaşmasında titrer olduk. Artık ce-nubdan gelen her hava bize ölüm kokusu getiriyordu. Fihakika bu felce uğratici fikri sabit benim bütün ruhumu istilâ etmişti. Ne konuşup düşünme biliyor, ne de herhangi başka bir şey tahayyül edebiliyordum. Ev sahibim daha az heyecanlı bir mızaca mal'kti ve her ne kadar ruhan büyük bir veis içinde ise de daha ziyade beni teselli-re çalışıyordu. Zengin bir felsefi küllîre sahib zekâsı hiçbir zaman gayri se'ni seylerden müteessir olmuyordu. Korkumun b'zzat maddesini kabul ediyor. fakat vehimlerini asla tanımıyor-du.

İçine düştüğüm anormal fütür ha-linden beni kurtarmak yolundaki gayretleri kütübhanesinde bulduğum bir kaç cild kitab yüzünden heder oluyordu. Bu kitaplar göğsümde uyuyan rüfâ-hâfelerinin tohumlarını zorla yeşertecek mahiyette idiler. Onları ev sahibimin malûmatı olmaksızın okumuştum ve bu suretle muhayyelem üzerinde onun zorla yaratmağa çalıştığı 'inti-balarım hesabında sarfettiği emeklerle aldığı neticeler münetasib çıkmıyordu. Terofhan konuştüğüm bir mevzu sea-metlere karşı halkın inancı idi. Öyle bir inanç ki naya'mı bu devresinde ciddi surette müdafaya mütemayil bulunuyordum. Bu mevzu üzerinde, o böyle meselelerde hikâdim temelsizliği üzerinde durarak, bense mutlak bir tavıyette yani haricî bir telkinin hiç bir aşıkâr zî bulunmaksızın meydana

gelmiş umumî bir duygunun binefsihi hakikatin yanılmaz unsurlarına malik olduğu ve hürmet edilmesi lâzım geldiği noktasında ısrar ederek, uzun, heyecanlı münakaşalar yapıyorduk.

Fihakika, kulübeye muvasalatından pek az sonra başıma öyle izahî inkân-sız bir hâdise gelmişti ve bu hâdise öyle menhus bir karakter taşıyordu ki onu bir şeamet telâkki etmekte mazur görülebilirdim. Beni öyle korkutmuş, aynı zamanda öyle zihnimi teşviş etmiş ve şaşkınlığına ki birçok günler ce-reyanı ahvali dostuma söylüyemedim.

Son derece sıcak bir günün akşamı-na doğru, elimde kitaba bir pencere-nin önünde oturuyor ve nehr kıyılarının uzun bir hiyabana benzeyen çer-çevesi içinden bulunduğum yere en ya-kın yüzü bir heyelân neticesinde baş-lica ağaçlarından soyulmuş uzak bir tepenin manzarasına hâkim bulunu-yordum. Düşüncelerim öntimdeki ki-tabdan çok uzaklarda, komşu şehrin felâket ve perişanlığında doluşordu. Sayfadan kaldırdığım gözlerim birden-bire tepenin çıplak yüzüne ve orada bir şeye, zirveden dibe doğru süratle kayan ve nihayet aşağıdaki kesif or-manda kaybolan çirkin teşekkülâtli canlı bir devin üzerine düştüler. Bu

mahlûkun nazarıma ilk çarpışında kendi şuurumun selâmetinden, hiç de-gişle gözlerimin rüyeyinden şüphe et-tim ve ancak birçok dakikalar geçtik-ten sonra ne çığır, ne de rüyada olma-dığına kanaat getirdim. Bununla be-raber - kat'i surette gördüğüm ve b'dü-tün ilerleyişi esnasında sükûnetle ta-kîb ettiğim - devî tasvir ederken, kor-karım ki okuyucularım bu iki noktaya inanmakta benim çektiğimden daha fazla müşkülât çekeceklerdir.

Mahlûkun cesametini yanlarından geçtiği birkaç ağaçla, sanki heyelânın şiddetle ormandan kaçmış birkaç dev-le mukayese ederek tahmin edince, o-nun mevcut hatlara işleyen gemiler-den daha büyük olduğu neticesine var-dım. Gemiler diyorum, zira devin şekli bu fikri telkin ediyordu. Hayvanın ağ-zu altmış yahud yetmiş kadem uzun-luğunda ve mutavassıt bir filin gövde-si kalınlığında bir hortumun tâ ucun-da bulunuyordu. Bu kütüğün köküne doğru yirmi mandanın postundan ya-pılabilecek miktardan daha fazla, si-yah kıl saçlardan koca bir kütle var-du. Bu saçtan, aşağıya ve yanlara doğ-ru uzanmak üzere, yaban domuzları-nunkine benzeyen, fakat namütenahi derecede daha büyük cesamette olan

iki parıltılı azı dışı fırlıyordu. Hortu-ma müvazi ve onun iki tarafından ile-riye doğru uzanmış, otuz yahud kırk kadem uzunluğunda, zâhiren halis kristalden yapılmış ve mükemmel bir menşur biçiminde iki muazzam direk batmakta olan güneşin çualarını en muhteşem bir şekilde aksettiriyordu. Gövdesi ucu arza saplanmış bir kama-ya benziyordu. Bu gövdeden, her bir kanadı takriben yüz yarda genişliğinde, bir çift diğer çiftinin üzerine konmuş ve kâmilan madeni pullarla örtülmüş olan iki çift kanad çıkıyordu. Her pul muhakkak ki on yahud on iki kadem kutrunda idi. Kanadların üst ve alt kollarının kuvvetli bir zincirle birbi-rine bağlanmış olduğunu müşahade ettim. Fakat bu korkunç şeyin en belli başlı hususiyeti hemen hemen bütün göğsünü kaplayan ve bir san'atkar ta-rafından itina ile işlenmiş gibi vöcu-dun simsiyah zemini üzerinde vazih surette görülen parlak beyaz çizgilerle resmolanmış bir öfâ kafası taşımasıydı. Bu müthiş hayvana ve bilhassa göğsünün manzarasına havf ve deh-şetle ve aklım bütün gayretlerine rağmen defetmeği imkânsız bulduğum meşum bir hissi kable'vuku ile bakar-ken hortumun tâ ucundaki muazzam ağzım gördüm. Birdenbire açıldı ve a-rasından öyle yüksek ve canharış bir sada çıktı ki sinirlerime bir can dar-besi gibi vardı ve dev tepemin eteikle-rinde kaybolunca kendimi birdenbire sapsarı ve yerde buldum.

İyileşince tabii ilk isim gördüğüm ve duyduğum şey dostuma haber ver-mekti, fakat biraz zor izah edebilece-ğim bir ihtiraz duygusu, sonunda beni bundan menetti.

Nihayet bir akşam, vak'adan üç veya dört gün sonra, hayaletti gördüğüm o-dada beraberce oturuyorduk. Ben ay-nî pencerenin önünde, aynı ikemleyi işgal ediyordum; o da yakındaki bir kanapenin üzerinde uzanıyordu. Mev-kim ve zamanın verdiği fırsat beni hâ-diseden dostuma haberdar etmeğe sevketti. Dostum beni sonuna kadar dinledi - bidayette samimiyetle güldü - ve sonra, sanki cinnet getirdiğim mu-hakkakmış gibi, son derece eddî bir uzak bir havâlini gördüm ve mutlak vaziyet takındı. O anda tekrar devin bir korku ifade eden bir haykırıla o-nun da dikkatini o tarafa çevirdim. Heyecanlı baktı, fakat ben tepen-ni çıplak yüzünden mahlûkun aşağıya doğru kayışını anbean işaret etmişse de o hiçbir şey görmediğini ısrarla id-dia etti.

Şimdi hududsuz bir telaşa düşmüş-tüm. Zira bu zordüş ya benim ölümümün meşum bir işareti, yahud deha fenası bir manya hücumunun öncüle-ri telâkki ediyordum. Kendimi hirsle koltuğum arkasına doğru attım ve bir müddet için yüzümü ellerim içinde gömdüm. Gözlerimi açtığı zaman ar-tık havalet görüyordum. Halbuki ev sahibim bir dereceye ka-

Ankara Valiliğinden

1. — Ankara - K. Kale yolunun ittisakını teşkil eden Hasan oğlan köy enstitüsü yolu inşaatı 29/9/941 Pazartesi günü saat 15 de Vilâyet daimî encümeninde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulüde eksiltmeye ko-nulmuştur.

2. — Keşif bedeli (16036) İra (34) kuruş ve muvakkat teminatı (1202) lira (73) kuruştur.

İstekillerin muvakkat teminat, mektub veya makbuzlarla ticaret odası vesikalarını ve ihale gününden en az 3 gün evvel istida ile müracaat e-derek bu iş için alacakları fennî ehliyet vesikalarını hamilen 2490 sa-yılı kanun hükümlerine tevfikân hazırlayacakları teklif mektublarını yukarıda sözü geçen günde saat 14 de kadar daimî encümene tevdi et-miş olmaları.

4. — Bu işe aid keşif ve şartnameyi her gün Nafia Müdürlüğünde gö-rebilecekleri. «8529-8054»

Gümrükler Muhafaza Satın Alma Komisyonundan

3/1.Tegrin/941 Cuma günü saat 15 te 4828 lira muhammen bedelle 284 çift çama-açık eksilme ile alınacaktır. İlk teminat 362 lira 10 kuruştur. Şartname ve nümunesi hergün komisyonunda görülebilir. İstekillerin kanunî vesika ve teminat makbuzlarıyla belli gün ve saatinde Galata Mumhane caddesi 54 numaralı dairede satın alma komisyonuna gelmeleri. «8226»

dar sükûnetini kazanmış bulunuyordu. Beni, görünen mahlûkun teşekkülâtı hakkında gayet sıkı bir istintaka tâbi tuttu. Bu hususla kendisine kâfi izahat verdiğim zaman sanki taşınması imkânsız bir yükten kurtulmuş gibi derin bir nefes aldı ve bu münasebetle aramızda münakaşa mevzuu teşkil e-den hususlarda, spekülâtif felsefenin muhtelif noktaları üzerinde, bence za-lim bir sükûnetle konuşmağa başladı. Bahsettiği diğer şeyler arasında, bü-tün beşeri tetâkatta korkunun başlıca kaynağının az tahmin etmek veya bir şeye olduğundan fazla kıymet vermek olup bundan da onun yakınlığını yan-lış ölçmesi dolayısıyla idrakin mes'ul ol-duğu fikrinde bilhassa ısrar ettiğini hatırlıyorum. «Meselâ, diyor, de-mokrasinin intisarı suretinde beşeriyet üzerinde temin edilecek tesiri iyice tah-min etmek hususunda böyle bir int-işarın itimam edilebileceği bir devrin yakınlığı tahmininde mühim bir unsur teşkil etmekten hâli kalmıyacaktır. Fakat bana hâkîmet mevzuu üzerinde yazı yazmış bir muharrir göstereli-r misin ki mevzuunun bu husus kısmını münakaşaya kat'iyen lâyık bulmuş ol-sun?»

Burada bir ara durdu ve bir kitab dolabına doğru yürüdü. bildiğimiz ta-rifi tabii hülâsalarından birini getir-di. Cildin içine baskısını daha iyi se-çebilmek için kendisiyle yerini de-ğiş-tirmiş rîca ederek benim pencere önün-deki koltuğumu aldı ve kitabı açarak biraz evvelki aynı tonla nutkunu ta-mamladı:

«Fakat devin tasvirindeki fevkalâde dakikiyetini dolayısıyla onun ne o'du. Önuu size ...»

Evvelâ size bir mekteb talebesinin bile-ceği kadar İnsecta yahud haşerat sınıfından, Lepidoptera nev'inden ve Cre-pudcutaria allesinden Sfenks cinsini o-kuyayım. İzahat şöyle gidiyor:

«Madenî gibi görünen renkli küçük pullarla kaplanmış dört parçalı kanad-lar; genelerin intidadile meydana gel-miş yuvarlak bir hortum teşkil eden ağız; onun iki tarafında çene kemikle-rinin ve tüyü boynuzların başlangıç-ları; alt kanadlar sert bir kılıla yuka-ridakine doğru çekilmiştir; uzunca, menşuri bir değnek şeklinde an-enler, noktali karın. Öfâ başı Sfenks çıkar-dığı sesin melankolik vassı ve göğsü fi-zerinde taşıdığı öfâ işaretleri de bir zamanlar avam arasında büyük bir korku ve dehşet tevvidine sebep olmuş-tur.»

Burada kitabı kapadı ve koltuğunda tamami benim «dev» i gördüğüm za-maniki vaziyetimi alarak ileriyeye doğru eğildi:

— Ah, işte! diye birdenbire hay-kırdı. «Tepenin yüzünden iniyor. Çok sayanı dikkat görünüşü bir mahlûk hakikaten. Maamafih o ka'yyen sizin tahayyül ettiğiniz kadar büyük ve u-zak değil. Zira hakikat şu: Pencere pervazı boyunca bir örümceğin ördüğü şu iplik üzerinden kayarken anladım ki büyüklüğü azami bir inçin on altı, da biri kadar ve keza gös bebeğimden uzaklığı da takriben bir inçin on altı, da biri kadardır.

Hedefimiz: Devre uymak için yeni bir nesil yaratmaktır. Fitre ve zekâtınız Hava Kurumuna ve-rirsiniz bu gayeye bir an evvel ulaşmak imkânını kazanmış ola-cağz.

KOCA YUSUF

İdman güreşine hazırlık

Öteye beriye sordu. Marsilyada zeytinyağı olduğunu anladı. Bir büyük bakkal vasıtasıyla Marsilyaya bir teheke zeytinyağı ismarladı. Elhamdülilâh bu derden kurtulmuştu.

Aklına; alafranga güreş için bir kurnazlık gelmişti. Pehlivanları alıp bir spor klübüne götürmeli, orada pehlivanlar güreş yapırlarken göstermeli idi. Bu hali gören pehlivanlar merak edip soracaklardı:

— Çorbacı bu nasıl güreş böyle? O vakit; alafranga güreş olduğunu ve ecnebi diyarında bu suretle güreş, tiklerini anlatmak fırsatını bulmuş olacaktı.

Piyer; kararını tatbik etti. Bir akşam pehlivanlarını alıp bir güreş klübüne götürdü.

Güreş klübü, Türk pehlivanları gelecek diye hıncıncı dolmuştu.

Piyer; pehlivanları bir güreş klübüne götürüyorum diye götürmemişti, onlara şöyle söylemişti:

— Haydi pehlivanlar, sizi bir yere götürüyüm. Orada idman yapıyorlar... Fransızların kuvvetlenmek için nasıl idman yaptıklarını görürsünüz?

Pehlivanlar, klüp salonuna girdikleri zaman birçok soyunmuş insanların birbirleriyle boğuştuklarını, gülle kaldırdıklarını gördüler.

Salonun ortasında büyük bir güreş minderi vardı. Üzerinde iki pehlivan güreşiyordu. Bu pehlivanlar, birbirlerini yerden yere vuruyor, fakat; belden aşağı tutmuyorlardı.

Türk pehlivanları, bunu bir güreşten ziyade hokkabazlık yapan insanlar zannetteler.

Hattâ; Yusuf arkadaşlarına nazaran daha ziyade kulağı delik bir adam tehlâki edildiği için Kara Ahmed'e sordu:

— Ahmed be!.. Ne yapıyorlar bunlar. — Cambazlık galiba!..

— Evet; takla atıyorlar, başları ile ayakları ucunda köprü vuruyorlar değil mi?

— Evet; çok güzel hünerler yapıyorlar be!

Mösyö Piyer; Yusuf'a, Ahmed'in konuşmalarına kulak misafiri olmuştu. İçinden gülüyordu.

Fakat; işin kötü tarafı aklına geldikçe ne yapacağını da şaşırıyordu. Ahmed bir aralık Piyere sordu:

— Yusuf, bu cambazlık değil, güreş miş be!.. Yusuf; Ahmed'i alaydır ediyor zannederek güldü ve:

— Baka be!.. Böyle köçek işi güreş olur mu be?

— Çorbacı; ne bitmez cambazlık bu be! Hep, aynı hünerleri yapıyorlar!

Piyer; içinde kalan esrarın kör düğümünü çözenin zamanı geldiğini anladı ve Ahmed'e dönerek:

— Bu, cambazlık değil pehlivan.. — Nedir ya?..

— Güreş yapıyorlar... — Amma yaptın çorbacı be! Hiç böyle güreş olur mu?

— Ecnebler böyle güreş yapırlar!.. — Ne diyorsun çorbacı be!

— Evet; böyle işte. — Peki; birbirlerinin ayaklarından tutmuyorlar..

— Ecneblerde güreş böyledir. Hep belden yukarı tutarak hasmı yennek lazımdır.

— Tehe!.. Hepten maskaralık bu be! Deyince; Piyer renkten renge girmişti. Ahmed şaşkın, şaşkın Yusuf'a seslenerek:

— Yusuf, bu cambazlık değil, güreş miş be!..

Yusuf; Ahmed'i alaydır ediyor zannederek güldü ve:

— Baka be!.. Böyle köçek işi güreş olur mu be?

Gönül işleri

[Baş tarafı sayfa 3/1 dedir]

de şunu söyleyeceğim:

— İnsan sağlarına kır düşmeye başladığı zaman kalbini ısgal eden aşkınlı sonuncu olacağını sanır. Fakat kalb maalesef diyeyim, vücut gibi değildir.

bir çoklarında hiç ihtiyarlamaz, dinciliğini muhafaza eder, hattâ çocuk kalbmiş olanları bile vardır, günün birinde bakarsınız ki, yaşınızla hiç müte nasib olmayan birisini sevmektesiniz.

yahud ona karşı sevgiye yakın bir his içinizi doldurmuştur. Bereket versin ki, bu vaziyette bulunanların bir çoklarında hareketlere his değil, kafa hakim olur ve onları gülünç olmaktadır.

kurtarır.

★

Bayan «Bedbaht» a:

İk yazınızı okuyup okumadığımı anlamadan evvel ikincisini yazmak fasdasızdır. Hem bu mevzu pek hususidir diğer okuyucularımı alâkadar etmem arzunuzu is'af etsem onlara karşı haklılık yapmış olurum.

TEYZE

yedinci işletme komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak yedinci işletme müdürlüğünden alınabilir. (8144)

Memleket haberleri

Izmirde bir kadının aşığıyla beraber kocasını boğdu

Izmir (Hususî) — Çeşmenin Ovacık köyünün Kahramanlar mevkiinde Behiye Çiftçiye aid bağ damından eşekleri almak istediği sırada Rıdvan Altın isminde birinin damın çökmesi üzerine enkaz altında kalarak öldüğü bildirilmişti.

Zabita tarafından yapılan tahkikat neticesinde hâdisenin başka türlü cereyan etmiş olduğu anlaşılmiş ve ortaya tüyler ürpertici bir cinayet çıkarılmıştır.

Zabita raporlarına göre Rıdvan Altının ipile boğulduktan sonra enkaz altına gömüldüğü anlaşılmiştir.

Bunun üzerine tahkikatını derinleştiren zabita, Rıdvan Altının karısı 28 yaşlarında Vecihe Altının altı aydanberi Ovacık köyünden Ali oğlu 17 yaşında Hasan Sapan adında birle sevdiğini ve bunların müştereken Rıdvan Altını öldürmeğe ve birbirleriyle evlenmeğe karar verdiklerini tesbit etmiştir.

20/21 Eylül gecesi Hasan Sapan, Çatal Azmak mevkiinde Rıdvanın evi yanında bulunan dereye giderek gizlenmiş, Rıdvan birkaç saat sonra başına gelecek felâkatten bihaber olarak karısı ve üç çocuğu ile birlikte evinde yatmıştır. Çocuklar ve Rıdvan derin bir uykuya daldıktan sonra Vecihe yataktan kalkarak derede saklı duran Hasan Sapanı çağırmiş ve ikisi birden eve gelmişlerdir. Bunlar odada çocukları ve Rıdvanı derin bir uykuda bulmuşlar, evvelce hazırlanan parmak kalınlığında ve bir metre uzunluğundaki ipi Rıdvanın ensesi altından geçirmişlerdir.

Hasan Sapan ipin bir ucundan, Vecihe de diğer ucundan çekerek Rıdvanın üzerine kullanmışlar, zavallı adamcağızı kıvılcındanmasına bile meydan vermeden boğarak öldürmüşlerdir. Bundan sonra Rıdvanın cesedine elbiselerini giydirmişler ve cesedi havana yükliyerek yola çıkmışlar, üç saat kadar uzakta bulunan Rıdvanın

gütmüşler ve Rıdvanın cesedini oraya bırakmışlardır.

Hasan Sapan dama çıkmış ve çapa ile damın duvarlarını cesedin üzerine yıkmıştır.

Katiller, Rıdvanın kayınvaldesiyle arası açık olduğundan cinayetlerini örtmek için, zavallı adamcağızın kayınvaldesine aid eşekleri çalmak isterken damın yıkılması yüzünden enkaz altında kalarak öldüğü zehabını hasıl etmek istemişlerdir.

Zabita bütün bu delillerini kısa bir zamanda toplamağa muvaffak olmuş ve her iki suçluyu da tevkif ederek adliyeğe teslim etmiştir.

1941 çekirdeksiz üzüm standartları tesbit edildi

Izmir (Hususî) — Çekirdeksiz kuru üzüm standardı heyeti ihracat baş kontrolörlüğünde yaptığı ikinci işti. mada 1941 standartlarını, rekolte vaziyetine göre, irdiği seyyanen yüzde iki düşürmek; rengi 7, 8, 9 numaralarda yüzde beş 10,11 ve 12 numaralarda da yüzde on yükseltmek suretiyle tesbit etmiştir.

Izmirdeki su tarifeleri

Izmir (Hususî) — Tramvay, elektrik ve su tarifeleri, gene geçen seneki miktar üzerinden tesbit ve tasdik olunmuştur. Su tarifesi de geçen seneki ücrete nazaran tasdik edilmişse de şirket müdürlüğü itirazda bulunmuştu. Son sözü Nafia Vekâleti söylemiş ve su tarifesinin de tarife komisyonunca ekseriyetle verilen karara göre tasdik edildiğini bildirmiştir. Maamafih gelecek seneki tramvay, elektrik ve su tarifelerinin nasıl olacağı hakkında alâkadarlar, şimdiden bir şey söylememektedirler.

Muradlıda maarif çalışmaları

Muradlı (Hususî) — Muradlıda tam teşkilâtli ilkokulda talebenin kayıd ve kabulüne başlandı. Muradlıda göçmenlerin iskânile nüfus kesafeti peyda olduğundan ilkokul kadrosu buna kifayyet etmemiştir. Okumak çağında olan çocukların ancak dörtte biri mektebe

Spor gazete ve mecmuaları koleksiyonu satın alınacak

Beden terbiyesi umumî müdürlüğünden

Umum müdürlük kütüphanesi için Türkiyede şimdiye kadar intişar eden ve neşriyatını tâtîl etmiş olan spor gazete ve mecmualarının koleksiyonları satın alınacaktır.

Satmak isteyenlerin bir mektupla neşriyat ve propaganda müdürlüğü müze müracaatları. (6938-8430)

Gayri nemkul satış ilânı

Beyoğlu sulh mahkemesi başkâtibliğinden:

Leon Lütüfi ile Efsatadan metruken hazinenin şayan ve müştereken mu tasarruf buldukları Beyoğlunda Taksimde Kocatepe mahallesinin Çaylak sokağında 527 ada 10 parsel ve eski 26 yeni, 24 No. ile murakkam olup takriben 4,70 cephe genişliğinde ve 14,20 derinliğinde olup mecmuu takriben 66,74 metre murabbaî mesahai sathiyesinde şarkan 22 No. lu hane ve bahçesi ve garben 26 No. lu hane ve bahçesi ve şimalen mücavir arsa duvarı cenuben Çaylak sokağı ile mahdud tamamı 300 üç yüz İra kıymeti muhammenesinde bir arsa şiyuun izalesi zmnında açık arttırmaya konulmuş tur, Birinci açık arttırması 21/10/941 tarihine müsadif Sa'î günü saat 10 dan 12 ye kadar Beyoğlu sulh mahkemeleri kalem odasında başkâtib nezâdinde yapılacaktır. Arttırma bedeli muhammen yüzde yutmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere on gün temdid edilerek ikinci açık arttırması 31/10/941 Cuma günü saat 10 dan 12 ye kadar icra edilerek en çok arttırana kat'î olarak ihale edilecektir. Birikmiş ve ihale tarihine kadar birikecek bina, belediye vergileriyle evkaf icaresi hssedarlara ve tellâliye rüsumu ile 20 senelik taviz bedeli ve ihale pulu tapu ve kadastro harçları müşteriye aiddir. Arttırmaya iştirak edecek kimselerin gayri menkulün kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir bankanın bu nisbette teminat mektubu vermeleri şarttır. Arttırma bedelinin kendisine ihale olunan tarafından ihale gününden itibaren verilecek mühlet içinde mahkeme kasasına ödenmesi mecburidir. Ödenmediği takdirde ihale feshedilerek kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzemiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona ihale edilecek ve o da razı olmaz veya bulunamazsa hemen yağı gün müddetle arttırmaya çıkarılacaktır. Yapılacak ilân alâkadarlara tebliğ edilmeyecektir. Müzayedede sonunda en çok arttırana ihale edilecek ve her iki halde birinci ihale edilen kimse iki ihale arasındaki farktan ve zardan mes'ul tutulacaktır. İhale farkı ve geçen günlerin yüzde beş faizi ayrıca hükme hacet kalmaksızın tahsil olunacaktır. İpotek sahibi alacaklılarla sair alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa ve sairere dair olan hak ve iddialarını evrak müsbetleriyle ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde satış memuru olan mahkeme başkâtibine bildirmeleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç bırakılacaklardır. Müzayedeye iştirak edenlerin bütün şeraiti kabul etmiş ve evvelden öğrenmiş ve bilecek gayri menkule talib bulunmuş oldukları addedilerek sonradan itirazları mesmu olamayacağından satış gününden evvel gayri menkulü gezip görmeleri ve fazla malûmat almak isteyenlerin 31/7 No. ile mahkeme başkâtibliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli 20005 lira olan işletmemiz memur ve müstahdemini için 640 takım açık yaka «ceket, yelek, ve pantolondan ibaret « ve 210 takım kapalı yaka» ceket, ve pantolondan ibaret» cem'an 850 takım elbise ile 490 aded palto ve 450 aded şapkanın dikimi işinin kumaşı işletmemizce verilme ve astar «saten kazalın», telâ, düğme, sırma ve diğer harç ve malzeme ile alâmeti farikalar müteahhide ald olmak üzere 2/10/941 Perşembe günü saat 11 de Afyonda yedinci işletme müdürlüğü binasında kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 1500 lira 38 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği teminat ve tekliflerini yukarıda yazılı gün saat 10 a kadar Afyonda

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Sovyet Rusya'da kış harbi

Ma'ski, kış harbinin Almanlar için tasavvur edildiklerinden daha az müşkülât ihtiva ettiğini söylüyor

Bern 25 (A.A.) — Ofi: Sovyet Rusya'nın Londra elçisi Ma'ski, Londradaki Amerika ticaret odasına da mühim beyanatta bulunmuştur. Gazette de Lausanne'da muhabiri bu beyanattı şöyle bildiriyor: İki haber alan bir kaynağa göre, Ma'ski Rusya zferinin, kış mevsiminin de, Almanlar için, İngiliz ma'busunun tasavvur ettiklerinden pek daha az müşkülât ihtiva ettiğini söylemiştir. Kış mevsiminin serası dolayısıyla Almanlar bu kış tutmuş ve katılaşmış bir zemin bulacaklar, vast'aları, çamura daha az saplanacaklardır. Almanlar tarafından halli icab eden yegâne büyük mesele karargâh kurmak meselesidir. Zira Ruslar tarafından yapılan tahribattan dolayı, Almanlar, kışık karargâhlarını zât bina etmek mecburiyetindedirler.

İngiliz deniz kafilesine taarruz

[Baş tarafı 1 inci sayfa'da] İngiltere'ye aktı
Berlin 25 (A.A.) — Alman tebliği: İskoyanın şark sahilinde hava kuvvetlerinin gündüz birçok demiryolu, rını bombalamıştır. Bu gece savaş tayyarelerimiz Duvr liman sahasına hücum etmişlerdir.
Small Afrikada Sollunum şarkında Alman avcıları kendileri hic bir şey kaybetmeksizin 7 İngiliz avcısını ve bir bombardunan tayyaresini düşürmüşlerdir.

İngilizlerin taarruzları

Londra 25 (A.A.) — Hava nezareti tebliği ediyor: Hava dün, tayyare hareketına müteaddit defa, Bunulla beraber devriye tayyarelerimiz tarafından, düşman gemilerine karşı tekrar taarruzlar yapılmıştır.
Norveç sahil açıklarında Hudson tipi bir tayyare, büyük bir düşman işe gemisini alçaktan bombalamıştır.

Dil Bayramı

[Baş tarafı 1 inci sayfa'da] Halkveriminde yapılacak merasim programı
Bu akşam 20.30 da Eminönü Halkveriminde yapılacak toplantıya istiklal meşalesi taşıyacak, açış sözlünü mü - Terik Gönensoy (Dümitiz) müdürü Hüfza Hanım konferans verecektir. Müteakiben konuşması bir pyes oynayacaktır.
Bakışlar Halkveriminde:
1 - Düşman sördüncül kuz orta okul bar tarafından İsmail Hakkı Uçan konferans verecektir.
2 - Temsil komitesi tarafından (Gazeteler perdesi) temsil edilecektir.
Okuldar Halkveriminde
Okula günü saat 21.20 da dil bayramı minasobette Eymiz salonunda yapılacak tören programı:
1 - Adnan Öztürk tarafından Dil Halkverim konferansı,
2 - Şiirler,
3 - Temsil kolu tarafından İsmail Hakkı Balıoğlu'nun (Andaval Palas) konferansı olacaktır.
Ankara 25 (A.A.) — Birinci Türk Dil Kurulayının Dolmabahçe sarayında yarın, bütün yıldönümü olan rak kutlanacaktır.
Bu minasobede yarın Ankara radyosu da Dil Kurumu adına verecek konferansla Ebedi Şef Atatürkün dil biliminin ve eserlerinin kurduğu Türk dilinin Milli Şif'miz ismet İnanlı ile beraber gürültü kâğıtlı safha de bahsedilecek ve bu Dil Halkveriminde yapılacak toplantılar bu güzel yıldönümü kutlanacaktır.

İstanbul Maarif Müdürlüğünden

Maarif Vekilliği köy enstitüleri kız talebesi için açık eksilme ile 1070 metre yerli kumaş almaktadır. Kumaşın muhammen bedeli 2996 lira ve nakit teminatı 224 iki yüz yirmi dört lira 70 yetmiş kuruştur. İstek edenler bu kumaşa aid şartname ve numuneyi İstanbul Maarif Müdürlüğüne gönderebilirler. İhalenin 7/10/941 Salı günü saat 15 de İstanbul Maarif Müdürlüğü binasında yapılacağı ilân olunur. -3383-

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Bakkal — Hasan — Nasil...
Hasan — Sen şimdiki kadar böyle hiddetli gör. köprünem, 45 kuruşa memişim... Mültemadi — satmışım sabuna 70 kuruş istiyorsun!
Bakkal — Hasan — Nasil...
Hasan — Sen şimdiki kadar böyle hiddetli gör. köprünem, 45 kuruşa memişim... Mültemadi — satmışım sabuna 70 kuruş istiyorsun!

Yaşlı bir kadın yüzünden bir adam öldürüldü

İzmit, 25 (Hususî) — Şehirimizde feci bir cinayet işlenmiştir. Cinayet bir kadın yüzünden işlenmiş ve kadın fabrikasında çalışan Hasan oğlu Mustafa adında bir rakibi sebzeçi Halil İbrahimi kavgası neticesinde bu çalka midesinden ağır surette yaralanmıştır. Derhal hastaneye kaldırıldı.

Ruslar infilak maddelerini uzak mesafeden elektrikle berhava ediyorlar

Roma 25 (A.A.) — İtalyan matbuatı, Rusların, infilak maddelerini, uzak mesafeden patlatmak için, hakikaten radyo manyetik dalgaları kullanarak, lanmadıkları sualini sormaktadır.
Bunun, dışma propagandasının bir bloku olduğu iddia ediliyor. Lakin «Popolo d'Italia» nun muhabiri Rusların infilak maddelerini, uzak mesafeden, radyo elektrik dalgalarıyla berhava edebildiklerini bugün haber vermektedir.
Gazetecilere bu mühim beyanattı ren, bir Alman sübaydır.

Bir işviçre gazetesine göre

[Baş tarafı 1 inci sayfa'da] ve harbe soktukları büyük ihtiyat kuvvetlerine rağmen, Rus mukavemeti ancak bir müddet daha devam edebilecektir. Hatta Almanlar mısah alâmetlerinden bile bahsediyorlar.
Maamafih alman haberlerinden Rusların en son gayretlerini de sarfetmekte oldukları ve ellerinde mevcut her nevi tankları, hafif ağır ve n.hayet 52 tonluk en ağır tankları da dalgalar halinde ilerli sürdükleri anlaşılıyor.
Salâhiyetli Alman kaynaklarına göre önümüzdeki haftalarda cereyan edecek muharebeler Rusların kat'î neticesi üzerinde müessir olacak ve netice kış gelmeden alınacaktır.
Leningrad elektriksiz ve susuz
Londra 25 (A.A.) — Leningrad müteavize karşı kahramanca mukavemet ve şehit halkı da elektrik ve sudan mahrum kalmış olmakla beraber faaliyet devam etmektedir. Almanlar şark muntakada ancak pek ağır ilerleyebildiklerini itiraf ediyorlar.
Alman askerî münakkidleri, Leningrad muharebesinin bir an evvel bitirilmesi Müzmunu kabul ediyorlar. Bunun sebebi yalnız kısmı yakışmakta olması değil, aynı zamanda fazla ileri yurranmış olan merkez ve cenub ordularını takviye etmek zaruretidir.
Almanların zayıflığı
Fihakika Sovyetlerin Londra büyük elçisi Ma'skinin dün Amerika ticaret odasında söylediği gibi, Almanlar şark cephesinde şimdiye kadar 600, yaralı ve esir olarak hiç değilse 3 milyon kişi kaybetmişlerdir.
Çember içine alman saba
Almanların bildirdiklerine göre Almanlar Kiyette 135 bu kilometre murrabbir bir saba içinde çevirip hareketleni yapmıştır.
Londra radyosu bugünkü konuşmalarında dün gece Leningrad radyosunun: «Düşman kapılarımıza dayanmıştır» sözünün işitildiğini, bu şehirden hayatın çok müşkül bir vaziyete geldiğini söylemiştir.
Alman hava kuvvetleri 23-24 gecesi Rus silah fabrikalarına hücumlar yapmışlardır. (Radyo gazetesi)

Kışma taarruz

Londra 25 (A.A.) — Royter: Londramın salâhiyetli mahfellerinde haber verildiğine göre, fakriben 70.000 mevdudu dört firma kadar tahmin edilen Alman kuvvetleri tarafından, Kışma müteveccih bir hareket inkişaf halindedir.

Amerikan deniz devriyeleri

[Baş tarafı 1 inci sayfa'da] Mütedele
Newyork 25 (A.A.) — Amerikada büyük nüfuz olan «Hürriyet ugrun, da mütedele adındaki müdahaleci teşkilât, bitaraflik kanununu kaldırmaması için bütün Amerikada bir mücadele açacağını bildirmiştir.

İlânı harbe muadil

Vaşington 25 (A.A.) — Ofi: Bitaraflik kanununda tadilat yapılmamasını, yakında kongreye teklif edileceğine dair olan şayialar hakkındaki bir suale, âyandan cümhu-riyeteçi Taft bitaraflik kanununun ilgası, bir ilânıharbe muadildir cevabını vermiştir.
Hava taarruzlarına karşı
Vaşington 25 (A.A.) — United Press bildiriyor: Sivil müdafaa müdürü M. Laguardia hükümeti verdiği bir projede Amerikanın büyük şehirlerinde hava taarruzlarına karşı sığınaklar yapulmasını teklif etmiştir.
Ruzvelt Vindsor dükü ile görüştü
Vaşington 25 (A.A.) — Dük de Vindsor bugün Birleşik Amerika hariciye nazırı Cordell Hull ile beynelmil ve ziyetin tetkikine inhisar eden on beş dakikalık bir müâkât yapmıştır.
Mülâkâtı müteakib ma'buat erkânını kabul eden dük, Büyük Britanyaya olan itimadını soran bir gazeteciye emutlak surette cevabını vermiştir.
Beyaz Saraya gderken halk tarafından alkışlanan dük ve düşes de Vindsor 27 dakika reis Ruzveltin yanında kalmışlar ve muhaverelerine aid hiç bir malumat vermeden Beyaz Saraydan ayrılmışlardır.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa'da)
ler ve bu kanalin şark tarafındaki ucuna muttasıl olan La-Joga gölü ce-nub sahilinin küçük bir kısmından Sovyet kit'alarını atamamışlardır. Bu sebeble, Sovyetlerin bu küçük sahil parçasına istinad ederek Ladoga gö-lü içerisinde küçük muharebe gemileri bazı faaliyetlerde bulunmaları nın da tamamile önüne geçememişlerdir.
Her şeyin hakikatini söylemeği ve her şeyi hakiki çehresi dahilinde müfalele etmeği çok severiz. Onun için Kızıldunun, cephesinin her tarafında olduğu gibi Leningrad muntakasında da bugünkü operatif durumun kendi aleyhinde olduğu aşkâr olan şartlarına rağmen bu kadar büyük inad, ısrar ve cesaretle muharebe etmesinin yanlış olduğunu ve bu yanlışlığın kendisini yeni felâketlerle karşılaştırmasını mu-hakkak gibi bulunduğunu tekrar ederken en müşkül ve buhranlı vaziyetinde kendisini hasmına teslim etmiyerek elinden geldiği kadar müdafaa etmeye uğraşan bir insan hakkında duyulan takdir hislerinin tesiri altında kaldığımızı da itiraf ederiz.

İngilizler Kafkasyanın müdafaasına hazırlanıyorlar

Newyorktan gelen Yunaytet Press bir haberine göre General Wavelin Tiflise gittiği ve orada Kafkas müdafaasının hazırlama başladığı teyid edilmektedir. (Radyo gazetesi)

İtalyanlara göre Sovyetlerin zayıflığı 6 milyon

Roma 25 (A.A.) — Stefani: Piccolo gazetesi Sovyetlere karşı yapılan harbin ilk neticelerine aid bilançoyu neşretmektedir.
Rusyanın asker mevdudu yarı yarıya inmiştir.
Fihakika ölen, yaralanan ve esir edilen Sovyet askerinin sayısı altı milyondur. Alman telefati, buna kıyasen pek cü'dür.
Rus ordularının malzemesi eksilmeğe başlamıştır.

Bulgaristanın tam işgali

Moskova 25 (A.A.) — Moskova radyosu, Bulgaristanın Almanlar tarafından tam işgalinin fazla gecikmeyeceğini ve bütün Bulgaristanda ehemmiyetli Alman kışaatının harekâta geçtiğini bildirmektedir.

Amerikan deniz devriyeleri

[Baş tarafı 1 inci sayfa'da] Mütedele
Newyork 25 (A.A.) — Amerikada büyük nüfuz olan «Hürriyet ugrun, da mütedele adındaki müdahaleci teşkilât, bitaraflik kanununu kaldırmaması için bütün Amerikada bir mücadele açacağını bildirmiştir.

İlânı harbe muadil

Vaşington 25 (A.A.) — Ofi: Bitaraflik kanununda tadilat yapılmamasını, yakında kongreye teklif edileceğine dair olan şayialar hakkındaki bir suale, âyandan cümhu-riyeteçi Taft bitaraflik kanununun ilgası, bir ilânıharbe muadildir cevabını vermiştir.
Hava taarruzlarına karşı
Vaşington 25 (A.A.) — United Press bildiriyor: Sivil müdafaa müdürü M. Laguardia hükümeti verdiği bir projede Amerikanın büyük şehirlerinde hava taarruzlarına karşı sığınaklar yapulmasını teklif etmiştir.
Ruzvelt Vindsor dükü ile görüştü
Vaşington 25 (A.A.) — Dük de Vindsor bugün Birleşik Amerika hariciye nazırı Cordell Hull ile beynelmil ve ziyetin tetkikine inhisar eden on beş dakikalık bir müâkât yapmıştır.
Mülâkâtı müteakib ma'buat erkânını kabul eden dük, Büyük Britanyaya olan itimadını soran bir gazeteciye emutlak surette cevabını vermiştir.
Beyaz Saraya gderken halk tarafından alkışlanan dük ve düşes de Vindsor 27 dakika reis Ruzveltin yanında kalmışlar ve muhaverelerine aid hiç bir malumat vermeden Beyaz Saraydan ayrılmışlardır.

Yeni Şahin milletine hediyesi

Tas ajansının verdiği bir habere göre yeni şah İraa milletine yeniden bir kaç milyon reyjal hediye etmiştir. Bu para ile hastaneler, su yolları yapılacak, hastalıklarla mücadele edilecek, hekimlere ve âlimlere mükâfatlar verilecektir. (Radyo gazetesi)

B. Çörçil Rusya hakkında parlâmentoda izahat verecek

Londra 25 (A.A.) — Royterin parlâmento muhabiri bildiriyor: Parlâmentonun açılmasını müteakib Mister Çörçil cari usullere tevfikan harb vaziyeti hakkında beyanatta bulunacak ve cümlele Rusyadan bahsedecektir. Bu beyanattan sonra müzakereleerin açılıp açılmaması meselesi beyanattın mahiyetine bağlıdır. Çörçil, nüse göre beyanat açık celsede yapacaktır. Ancak bir kısmının gizli celsede yapılması da hayret uyandırmayacaktır.

Alman tebliği

[Baş tarafı 1 inci sayfa'da] Muharebe meydanının temizlenmesi esasında, çarpışmalarda ölen Sovyet cenubu garbi cephesi başkumandanı general Kirponos'un cesedi bulunmuştur. General Kirponos'un kurmaylı beşinci ve 21 inci Sovyet ordularının kurmayları da imha edilmiştir.
Dün gece, hava kuvvetlerimiz, Moskova'daki askeri tesisatı ve Tula civarındaki esliha fabrikalarını muvaffakiyetle bombalamıştır.
Macarlara göre
Budapeşte 25 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Ukraynada çevrilmiş olan Sovyet kit'alarının imhası sonuna yaklaşmaktadır.
Müttefik kuvvetler, çember dışındaki kalan ve ric'at etmekte olan düşman birliklerini takip ederek yenden arazi kazanmışlar ve Donetz havzasının en mühim endüstriye şehirlerinden birine yaklaşıma muvaffak olmuşlardır.
Sovyetlerin hava akınları
Düşmanda gigide artan bir endişe ve gece gündüz hummalı bir hareket müşahede edilmektedir. Düşmanın hava faaliyetinin artmış olması da bu endişe ile izah edilebilir. Sovyet tayyareleri hatlarımız üzerinde ve cephe gerilerinde uçmaktadır. Bunlardan ikisi Macar tayyare dafi topçusu tarafından düşürülmüştür.

İngilizler Fransız Somalisine girdiler mi?

Londra 25 (A.A.) — Daily Mail'in öğrendiğine göre, Cibuti Radyosu İngiliz kit'alarının Fransız Somalisi hududuna girmiş olduklarını bildirmiştir.
İngilizlerin tekbizi
Londra 25 (A.A.) — İngiliz kitabının, Cibuti yakınında bir Fransız mevzine taarruz ettiklerine dair olan Vichy haberi Londrada resmen tekbiz edilmektedir.

İcra Vekilleri Heyeti toplandı

Ankara, 25 (Hususî) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 16 da Başvekil Dr. Refik Saydamın ریاسeti altında toplanmıştır.

Bu sabah Londra vaziyeti nasıl görüyor?

[Baş tarafı 1 inci sayfa'da] Ruslar Leningradı bir muntakamda kuvvetli bir muakabil taarruzda bulunmuşlar ve bir noktada Almanları 10 kilometre geri püskürtmüşler ve iki köy istadad eylemişlerdir.
Almanların Murmanska karşı yapmış oldukları hücum akamete uğramıştır.
Merkez cephesinde: Mareşal Timoçenko Gomele doğru mukabil taarruzlar yapmakla meşgul bulunmaktadır. Bir aydanberi Smolensk muntakasında yapmakta olduğu mukabil taarruzlarına devam etmektedir.
Bir noktada Almanlar Dvina nehrinin ötesine atılmışlardır.
Ukraynada vaziyet hâlâ bulanıktır. Almanlar Kiyefin şimalinde büyük kuvvetlerle şiddetli hücumlarda bulunmaktadır.
Almanlar Zaporozja ve Kersona karşı şiddetli hücumlarda bulunmuşlardır. Kırmıda dört Alman fırkasının hücumu geçmiş olduğu bildiriliyor. Bu hücumların akıbeti hakkında ma'lumat alamamıştır.
Odesa mukavemete devam etmektedir.
Karadeniz Rus filosunun vaziyetinde bir değişiklik yoktur.

MÜJDE!

Karilerimiz iyi bir haber veriyoruz. Yakında yeni bir sinema açılıyor. Bu sinema sizin sinemanız olacaktır. ADINI SİZ KOYUNUZ!

Bu iyi haber sinema sever hal-kımıza cidden müjdedir: Pek yakında Tepebaşında büyük, geniş, rahat yeni bir sinema açılacaktır. Bu sinema muhterem halkımızın kendi sineması olacaktır. Sinema sevenler bu sinemayı o kadar benimsiyeceklerdir ki, sinemadan konuşulduğu zaman: Biz kendi sinemanıza gidiyoruz... diyeceklerdir.

Kimi insan çiçekten, kimi insan renkten, kimi göğeden zevk duyar; kimimiz için bir isimhas, kimimiz için de bir sıfat güzel - dir, kimimiz denizden hoşlanır, kimimiz karadan; fakat (Sinema) denildiği zaman, isim olarak ilk hatıra gelen şey nedir? Sinemadaki resimler konuşmasaydı acaba film bu derece rağbet görür müydü?

Herkesin, bütün sinema severlerin böyle konuşacaklarına eminiz, çünkü bu mevsimin en heyecanlı ve heyecanlı, en meraklı, en aşıkane, en neşeli filmleri bu yeni açılacak sinemada gösterilecek, bu sinema, Tepebaşındaki gönül açıcı çatısı altına hergün ve her gece sıra ile bütün sinema severleri toplayacak, herkes seve seve «Benim Sinemam» diye Tepebaşındaki bu sinemaya koşacaktır.

Sinema sever halkımızdan kendisi sinemaları için biraz düşünmelerini ve (Bizim sinemamız) diyecekleri bu yeni sinemaya bir ad bulmalarını rica ediyoruz. Herkesin düşünerek, taşınarak, ittifakla karar vermiş gibi bir ağızdan bildirecekleri sinemaya en yakışık alan isim kendi sinemalarının adı olacaktır. Bu en uygun adı bulanlar arasında kur'a çekeceğiz; kazanan müstakbel sevirimizde, naçiz bir hediye olarak bir sen müddetle iki koltuk vereceğiz.

Kendi sinemanıza munasib gördüğünüz adı, adınız ve adresinizi okunaklı yazarak şu adrese gönderiniz. Eski Asri sinema - Tepebaşı Beyoğlu.

Bu akşam ŞARK Sinemasında

Bütün şehir halkının beklediği büyük aşk filmlerinin kralı, seven ve sevişenlerin filmi:

SON AYRILIŞ

Şaheserinin ilk irası şerefine

Büyük Gala Suaresi

Baş rollerde: İdeal çift artist MARIANNE HOPPE-HANS SÖHNKER
Hâveten: Şaffaf odun, ilmi ve orijinal bir film
Bu akşam için yerler evvelden aldırılmalıdır.

